

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. MEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM, 237. SZÁM.

Debrecen, 1937 október 20 szerda

ÁRA 12 FILLÉR

Holtpontra jutottak a londoni tanácskozások

Nem tudnak megállapodni a benemavatkozási bizottságban

London, október 19. A benemavatkozási bizottság elnöki albizottsága keddi tanácskozásának során újból holtpontra jutott. Az olasz és német megbízottak kijelentették, hogy inkább a június 15-iki angol tervről akarnak tárgyalni, mint a francia javaslatokról, viszont a szovjet megbízott ragaszkodott ahhoz, hogy mindaddig ne adják meg a hadviselői jogokat a két küzdő félnek, amíg el nem szállították Spanyolországból az összes önkénteseket.

Eden külügyminiszter kijelentette, hogy haladás nem észlelhető és a bizottság tanácskozását hol-

nap délután 3.30 órára napolta el s hangoztatta azt a reményét, hogy addig sikerül majd haladást elérni.

A tanácskozást Eden mint elnök nyitotta meg. Elsőnek Grandi olasz megbízott szólalt fel. Hangoztatta, hogy nem akarja, hogy kormányát halogató taktikával vadolják s ezért mindjárt kezdetben le akarja szögezni, hogy az albizottság azért ült össze, hogy a június 15-iki angol tervről tárgyaljon. Az angol terv kitűnő, a francia javaslat semmiféle tekintetben sem javítaná. *Lényegileg már sikerült megegyezést elérni az angol*

terv körül és dőreség volna elejteni ezt a megegyezést, hogy új tervről kezdjenek tárgyalni.

Ezután Chorbín francia megbízott szólalt fel, aki hangoztatta, hogy egységes egésznek kell a francia tervet tekinteni.

Ezt a felszólalást vita követte. Grandi és Chorbín között, az angol és francia terv egymáshoz való viszonyáról.

London, október 19. A benemavatkozási bizottság elnöki albizottságát szerdára újabb ülésre hívták össze.

„A csatlakozást nem akarjuk, a trónvisszaállítás kérdése most nem időszerű” — mondja Schuschnigg

Bécs, okt. 19. A Brüsszelben megjelenő L'Indépendance Belge c. lap főszerkesztőjének nyilatkozatát adott Schuschnigg kancellár, amelyet már a Neue Freie Presse is közöl.

— A trónvisszaállítás kérdése — jelentette ki többek között a kan-

cellár — most nem időszerű. Ezután kijelentette, hogy Ausztria célja a jövőszonyt fenntartani a monarchia minden utódállamával, főként Magyarországgal, Csehszaggal és Jugoszláviával. Ausztria politikája teljesen szabad és különlegesen osztrák politika,

egyébként pedig Ausztria szilárdan áll a római jegyzőkönyvek talaján. A csatlakozást nem akarjuk. — fejezte be a kancellár szavait, — semmi ürügy alatt nem akarjuk. Mindenekelőtt kitarunk feltétlen önállóságunk, tökéletes függetlenségünk mellett.

Az olasz minisztertanács a fegyverkezés és Abesszinia védelme miatt fontos gazdasági intézkedéseket tett

Tízszázalékos rendkívüli adót vetnek ki a részvénytökre, telemelik a torgalmi adót

Róma, okt. 19. Az olasz kormány tagjai kedden minisztertanácson gyűltek össze, melyen fontos intézkedéseket tettek. Két új város alapításáról szóló rendeletet fogadták el előbb. Fontos határozatokat hozott az olasz kormány a keletafrikai gyarmatosítás ügyében is. Három gyarmatosítási központot létesítenek, az egyiket Romagna d'Ethiopia, a másikat Puglia d'Ethiopia, a harmadikat pedig Veneto d'Ethiopia néven.

Ez a három központ fogja benépesíteni olasz földművesekkel Afrika legtermékenyebb vidékeit. Az abessziniai közbiztonság fenntartására külön milicialeígiót állítottak fel és elrendelik a kataszteri munkálatok megindítását az új keletafrikai birodalom területén.

A minisztertanács a legjelentősebb határozatokat pénzügyi téren hozta. A kiadott közlemény figyelemzóna ismét a lakosságot arra, hogy az új keletafrikai birodalom védelme új szükségletek elé állítja az államháztartást és Olaszország a fegyverkezés terén lépést kell hogy tartson a többi hatalommal.

A múlt év októberében kibocsátott kölcsön az ingatlanulajdonosokat érintette, teljesen indokolt tehát, hogy az idén az ingó vagyon tulajdonosai vállalják magukra az áldozatot annál is inkább, mert a lira értékesültségéből elsősorban a tőkevagyon húzott hasznot. A részvénytökre tehát tízszázalékos rendkívüli adót vetnek ki.

Az adóalap a részvénytársaságok alaptőkéje lesz, hozzászámítva

a rendes és rendkívüli tartalékokat is. Azok a társaságok azonban, amelyeknek mérlege a legutóbbi három év alatt passzív volt, csak két és fél százalékot, azok pedig, amelyeknek mérlege a legutóbbi év folyamán volt passzív, csak öt százalékot fizetnek.

Az adó tízenöt félév alatt fizetendő meg. Azok a társaságok, amelyeknek részvényeit a tőzsdén jegyzik és amelyeknek alaptőkéje meghaladja a tízmillió lírát, e rendkívüli adó felét részvényekben is megfizethetik.

A forgalmi adót egyöntetűen két és fél százalékról három százalékra emelték fel. Elhatározta továbbá a minisztertanács, hogy a különböző fűrdőilletéket egységesítik.

Szell József belügyminiszter felgöngyölíti az izgatás és lázítás frontját

Szell József belügyminiszter nagyjelentőségű nyilatkozatban jelentette be, hogy a felforgató törekvéseket és izgatásokat minden rendelkezésre álló törvényes eszközzel elfojtja. A belügyminiszter nyilatkozata nagy mértékben megnyugtatta a közvéleményt és bizonyos, hogy most már nyugodtabb légkör áll be az egész vonalon. A belügyminiszter helyesen látja, hogy a sorozatos izgatások megakadályozására, a tiltott gyűlések felderítése és lehetetlenné tétele és az izgató röpiratok ellenőrzése a leghatásosabb eszköz. Erre nézve a következőket mondja belügyminiszter:

— Ami a tiltott gyűlések tartására vonatkozó panaszokat illeti — mondja a belügyminiszter a Pesti Hírlapnak adott nyilatkozatában —, lehet, sőt tudom, hogy tartanak ilyen gyűléseket. Amint azonban ilyenekről a hatóság vagy saját észleleteiből, vagy panasz folytán értesül, azonnal meg is teszi a szükséges preventív vagy megtorló intézkedéseket. Vegyük ami a zugsajtó és a röpiratok kérdését illeti: *magam is nagyon tisztában vagyok ennek az eléggé el nem ítéhető elfajulásnak közveszélyes voltával. Mind a zugsajtó, mind az engedélyzetlen röpiratok frontját a legrövidebb időn belül felgöngyölítem és rendet teremtek mind megjelenésük mind uccái és egyéb terjesztésük terén is.*

Figyelemreméltók a belügyminiszter nyilatkozatának ezek a részei is:

— Magyarországon minden alkotmányos tényező a legteljesebb egyetértésben és minden törvényes eszköz latbavetésével, egyértelmű aktív akarattal és cselekvéssel törekszik a közrend és közbiztonság fenntartására. Kijelentem, hogy *én soha egyik illetékes tényezőtől még csak figyelemzónát sem kaptam — annál kevésbé volt részem hátráltatásban — belügyi program érvényesítése tekintetében.*

Szell József belügyminiszter nyilatkozata ezzel fejeződik be:

— Régen egy évszázad alatt sem született annyi ködösfejű, zagyvasilány alpróféta, mint amennyi ma egy év alatt felbukkan... Természetes, hogy ezeknek a feketartására a régi békés időkre szabott rendszabályok nem elég hatások. Amennyiben a helyzet és a viszonyok arra kényszerítenek, hogy e részben további jogszabályokat kezdeményezzek, úgy ettől egy pillanatig sem fogok visszariadni.

Darányi: A belügyminiszter ur nyilatkozata fedi a kormány álláspontját

A hírlapírók kérdést intéztek Darányi Kálmán miniszterelnökhöz, hogy a belügyminiszter nyilatkozata teljes egészében fedi-e az ő és a kormány álláspontját. A miniszterelnök a következőket válaszolta:

— A belügyminiszter ur hétfőn nyilatkozott a szélsőséges mozgalmakkal kapcsolatos kérdésekről és leszögezte álláspontját. Ehhez a nyilatkozathoz nincs mit hozzátenni, ez fedi a kormány álláspontját.

Serédi hercegprimás beszéde

„Az egyházat és a hazát ugyanazok az eszméiről támadják

Esztergom, október 19. Az Actio Catholica tanácsa kedden dr. Serédi Jusztinián hercegprimás elnöklével ülést tartott Esztergomban. A hercegprimás nagyobb beszédében nyitotta meg az ülést s méltatta az egyháznak az emberiség történetében betöltött szerepét. Amikor az egész ország egy esztendőn keresztül készül a világkongresszusra és Szent István halálának 900 éves jubileumára, arra szeretném kérni a tanács tagjait, hogy szívvel és jó példával mutassák meg híveinknek, milyen idős az eucharisztikából táplálkozó élet. Az Istennel való élettől adhatunk ugyanis hazánknak legtöbbet. A haza is Isten akaratából való éppúgy, mint az egyház. Azt kell tehát megmutatni, hogy egyformán megbecsüljük az egyházat és hazát. *Ezt ma különösen kell hangsúlyozni, amikor az egyházat és a hazát ugyanazok az eszmé-*

az eszméiről támadják. Meg kell érteni a magyar testvéreinkkel milyen nagy jótéményt jelent az egyház az egész emberiség s a magyar hazára. Ha el is tekintünk az egyház természetfeletti munkálkodásától, el lehet mondani, hogy pusztán természetes szempontból sem volt és nem is lesz olyan szervezet, amely annyi jót tett volna az emberiségnek, mint az egyház. Az államforma tekintetében a legtökéletesebbet fejlesztette ki: a keresztény államiség eszméjét. Annyi intézményt teremtett, amelyet a történelem során egyetlen más hatalom sem. Nekünk magyaroknak is igazán sokat eszelekedett a hitélet, a kultúra és a közfelfogás szempontjából. Nehéz időkben sohasem hiányzott az egyház támogatása. A mindvégig nagy érdeklődéssel hallgatott beszéd után még több felszólalás hangzott el.

Visszaszorították a japánok a kínaiakat

Sangháj, október 19. Nankingi hivatalos jelentés közli, hogy a kínai csapatok Tajfunól északra folytatták támadásukat és visszafoglalták Juankinget. Hír szerint a japán csapatokat Tai Juantól 120 kilométernyire szorították vissza.

Sangháj, október 19. A Central News nankingi jelentése szerint kedden reggel Fucsao közelében három japán repülőgép gépfegyverrel lövöldözött egy

gépkocsira, amelyben az olasz katonai attasé és három német állampolgár foglalt helyet. Egyikük sem sérült meg a gépkocsi Sanghájból Nankingba tartott.

Tokio, október 19. A kormány elhatározta, hogy csökkentik az összes kiadásokat, miután a japán-kínai viaszly miatt a hadseregnek és a tengerészeknek igen nagy összegekre van szüksége.

Minden elrabolt puskáért egy arab házat felrobbantanak az angolok

London, okt. 19. Daharjában, ahol egy nagyobb arab csoport nemrég megtámadta és kifosztotta a rendőrség épületét, az angol csapatok megtorlásul három házat dinamittal felrobbantottak. További házakat jelöltek ki robbantásra, ha az elrabolt puskák záros határidőn belül nem kerülnek meg. Minden egyes elrabolt puskáért egy házat robbantanak fel.

Jeruzsálem, okt. 19. A keddre virradó éjszaka támadás történt a Palesztina legdélibb részén fekvő zsidó-telep ellen. A támadók mintegy negyven percig lövöldöztek puskából a telepre. A kiküldött rendőri erősítések hamarosan helyreállították a rendet.

A kormány rendeletet közöl, amelyben megjelölte, hogy Jeru-

zsálem, Hebron és Lydda vidékén mely házakat fognak dinamittal levegőbe röptetni arra az esetre, ha a terrorselekmények megismétlődnek. Lyddában a lakosokat kötelezték arra, hogy naponta huszonkét óra hosszat ne mozduljanak ki házukból. Ez az állapot mindaddig fennmarad, amíg a község nem fizeti ki annak az együttes bírságának az első részét, amelyet a hatóságok a helyi repülőtelep felgyújtás miatt vetettek ki a lakosokra.

Jeruzsálemben megerősítették a rendőri szolgálatot az óvárosban. A város belső negyedét hatalmas vaskapukkal fogják elzárni.

— Idősebb embereknél, kiknek székletéte rendellenes és fájdalmas, sokszor már napi 3-4 évőknél természetes Ferenc József keserűviz is meghozza a normális bélkiürülést és a kielégítő anyagcserét s így jelentős megkönnyebbülést biztosít. Kérdezze meg orvosát.

TÉLI MOSÓKELMÉK

MELEG ALSÓRUHÁZAT

Kardos Lászlónál

Általános sztrájkot kezdtek a lengyelországi zsidó-szervezetek

Varsó, okt. 19. A lengyelországi zsidószervezetek tegnap általános sztrájkot hirdettek, hogy tiltakozzanak az egyetemen létesített ghettó intézmény ellen. A sztrájk most az egész országra kiterjedt. Reggel 8 órától délig valamennyi

zsidó áruház, étterem, kávéház, gyár és iskola zárva maradt és ma délelőtt egy zsidót sem temettek el. A nagyobb városokban gyűléseket tartottak, ahol életszen tiltakoztak a különféle zsidóellenes intézkedések ellen.

„Végso erőfeszítéssel” emelték a tisztviselők fizetését Franciaországban

Páris, okt. 19. A kormány tagjai Lebrun köztársasági elnök elnökletével minisztertanácsra ültek össze. A tanácskozás délelőtt 10 órától délután egy óráig tartott. Bonnet pénzügyminiszter tájékoztatta az államtanácsot azokról a pénzügyi intézkedésekről melyeknek az a céljuk, hogy a tisztviselők fizetését összeegyeztessék a megváltozott viszonyokkal.

Az államtanács a pénzügyminiszter javaslatának megfelelően elhatározta, hogy kéri a parlamentet, szavazzon még 1330 millió frankot az állami tényleges és

nyugdíjas tisztviselők támogatására. Ezek a javaslatok a végso erőfeszítést jelentik és külön törvényjavaslat alakjában kerülnek a törvényhozás elé. A kormány kéri fogja a törvényhozást, hogy a fizetésjavítások 1937 november 15-től kezdve lépjenek életbe.

A külügyminiszter vázolta ezután a külpolitikai helyzetet. Az államtanács elhatározta, hogy a brüsszeli kilenchtalmi értekezletre Delbos külügyminisztert és de Dessant jelöli ki Franciaország képviselőjéül.

Heves harcok a spanyol frontokon

Gijón, október 19. Az asturiai keleti arcvonalon a nemzeti csapatok a partvidék mentén folytatták támadásaikat. A köztársasági csapatok kénytelenek voltak visszavonulni magasabban fekvő védelmi vonalaikba.

A nemzetiek a gyalogság, tüzérség és harcikocsik harcbevetésével heves rohamot intéztek a köztársasági csapatok ellen, amelyek elkeseredetten védekeztek.

Gijón, október 19. A nemzetiek repülőgépei folytatták a bombázásokat. Délelőtt 11 bombavető repülőgép több vadászrepülőgép kísé-

retében elrepült Gijón felett és a délelőtt, valamint a kora délutáni órákban bombázták Gijont. A bombák főként a Musali kikötőbe estek. A nemzetiek bombázták a Gijontól délre fekvő községeket is. A köztársasági vadászrepülőgépek és a nemzetiek gépei között heves légiessata folyt le.

Barcelona, október 19. Martinez Barrio, a kortez elnöke, aki autón Ordalba utazott, útközben szerencsétlenül járt. Kocsija fatörzsbe ütközött, kétszer megfordult tengelye körül és az elnök súlyosan megsebesült.

Hogy oszlik meg a rádió jövedelme a posta és a rádiótársaság között

A Magyar Telefon Hírmondó és Rádió Rt. kedden este sajtóértekezletet tartott, amelyen Havel Béla igazgató, majd Hlatky Endre műsorigazgató tájékoztatta a sajtót a rádióval kapcsolatos ügyekről, a legutóbbi értekezlet óta kérésztülvitt újításokról.

Havel Béla igazgató előadásában foglalkozott a rádiótársaságának az előfizetési díjakból való részesedési aránya kérdésével. A helyzet az, hogy 400 ezer előfizetőnél a posta és rádiótársaság 50-50 százalékban részesedik az előfizetési díjakból. 400 ezren felül, tehát a 401 ezertől a részesedési arány 80 százaléka a postának és 20 százaléka a rádiótársaságé. Ez esetben azonban a 400 ezerig 50-50 százalékos változatlan marad, csak a 400 ezren felüli előfizetők után esőken a rádiótársaság részesedése. Mindezek alapján világos tehát, hogy a társaságnak igenis érdeke, hogy az előfizetők száma a 400 ezren felül is emelkedjék, mert habár kisebb mértékben, mégis emelkedik a társaság bevétele a 400 ezren felüli előfizetési díjak. Az a szemrehányás, hogy a társaság nem helyezi súlyt arra, hogy az előfizetők száma 400 ezer felé emelkedjék, teljesen indokolatlan.

— A propaganda nemcsak a posta és a társaság ügye, hanem mindazoké az érdekeltségeké, amelyek a rádiózáshól közvetve, vagy közvetlenül jövedelmhez jutnak. A rádiótársaság meg is teszi a kezdeményező lépéseket a rádiógyár, csövgyárak, rádiókereskedelem és áramszolgáltató társaságok összefogásával, jól átgondolt és elkészített egységes terv alapján, hogy közös nagy akció induljon a rádiózás propagálására. Bejelentette Havel igazgató azt is, hogy a székesfehérvári irányított rövidhullámú antennák elkészültek s az antennák egyik Észak-Amerika, másika pedig Dél-Amerika felé sugároznak. A rádió vezetősége mindent cikóvet, hogy a helyszíni közvetítések jelentőségének emelkedésével megfelelő jó riportereket találjon. Eddig 59-en jelentkeztek riporteri próbára s közülük már 36-an hangpróbát is tartottak. A hangpróbán alkalmasnak bizonyultak azután helyszíni közvetítések alkalmával kerülnek újabb próba alá.

Hlatky Endre műsorigazgató bejelentette, hogy a társaság változatlan törekvése, hogy a helyszíni közvetítések keretében felkarolja a vidéket.

Dr Vásáry István lemondása a ref. egyház főgondnoki tisztségéről

Nem kíván nyilatkozni a lemondás okairól

Tegnap számunkban közöltük a hírt, mely arról szólott, hogy dr. Vásáry István nyug. polgármester lemondott a debreceni ref. egyház főgondnoki tisztségéről. A hír megerősítést nyert. Tényleg elküldte Vásáry István lemondó levelét Makláry Károly püspökhöz.

Tegnap Vásáry Istvánhoz fordult munkatársunk, hogy nyilatkozzék arról, hogy tényleg megfelel-e a valóságnak a lemondásról szóló hír és hogy mi az oka a lemondásnak. Vásáry István csak ennyit mondott:

— *Lemondó leveletem elküldtem.*

— Közölhetnék-e a levél tartal-

mát?

— *Azt én nem hozhatom tudomásra, forduljanak a püspök úrhoz, nála van a levél.*

— Mégis mi az oka Méltóságod lemondásának? — volt a további kérdésünk.

— *Erről nem nyilatkozhatok.*

Ilyenfajta egyelőre a református közvélemény teljes bizonytalanságban van a lemondás okai felől. Maga a lemondás ténye mindenfelé nagy sajnálkozást kelt és sokan remélik, hogy Vásáry István lemondásának visszavonására lehet majd bírni. Ha csak olyan okok nem játszanak közre, melyek a visszavonást lehetetlenné teszik.

„Én tudatlan buta ember vagyok” — vallotta az egyik kaszáskeresztes

A kaszáskeresztesek keddi tárgyalási napján folytatták a vádlottak kihallgatását. A vádlottak nagyrésze már büntetve volt, tudatlan emberek, akik azt sem tudják, hogy mi volt a mozgalom célja. Analfabéták is akadnak közöttük. Vallomásaikat visszavonják, arra hivatkozva, hogy verték őket a csendőrök, azért tettek ott beismerő vallomást.

Elsőnek Harci Ambrust hallgatták ki a bíróság. Elmondotta a vádlott, hogy 1933 óta tagja a kaszáskeresztes pártnak és több összejövetelen vett részt.

— En csak szervező voltam. — mondotta. — hozzám jöttek iratkozni a tagok.

— Maga szervezte a rohamosztagokat és végeztetett velük katonai gyakorlatokat?

— Nem emlékszem rá.

— Maga rendelte el a többi rohamosztagok felállítását is?

— Erre sem emlékszem. A csendőrök mindenkit összetörtek... ezért vallottam így.

— Tanácskoztak maguk a kato-

naság lefegyverzéséről? — kérdezte az elnök.

— Nem.

— Beszéltek maguk arról a gyűléseken, hogy elfoglalják a kaszárnyákat, felmasiroznak Pestre és Bősörményt kiáltják ki kormányzóknak?

— Nem beszélünk erről.

A következő vádlott Szakáll András analfabéta. Mindent letagad és nem emlékszik semmire. Arra sem emlékszik, hogy a gyűlésen durván fenyegetőztek arra az esetre, ha a kormányzó nem adja át a hatalmat.

— Én tudatlan, buta ember vagyok...

— Arra nem volt buta, hogy letegye az esküt és belépjen a pártba...

Lakatos Sándor fiatal gazdálégné a következő vádlott. Mindent letagad.

Varga István arra hivatkozik, hogy ő cselédember, állandóan a jóság mellett kellett lennie és így nem is járhatott el a gyűlésekre.

Templomrombolásról, Budapest elszigeteléséről beszél a kaszáskeresztes földmunkás

Sándor József az egyetlen vádlott a mai napon, aki az elnök kérdéseire elmondotta, hogy Budapest elfoglalását tervezték, a laktanyákat meg akarták szállni és úgy volt, hogy kormányzóknak Bősörményt kiáltják ki.

Szöke András földmunkás kihallgatásánál az elnök elébe tárja, hogy arról beszélgettek a gyűléseken, hogy a zsidóktól mindent el fognak venni, a telefondrótokat a felvonuláskor elvágják és így elszigetelik Pestet a vidéktől.

Több vádlott kihallgatása után Terék István kihallgatásakor az elnök ismertette a csendőrségi kihallgatási jegyzőkönyveket, amely szerint arról is szó volt, hogy

a templomokat lerombolják a kaszáskeresztesek és a feszülteket elpusztítják.

Terék nem emlékezett ezekre a tervekre és visszavonta a csendőrségen tett vallomását.

Bató Ferenc vádlott a csendőrségi kihallgatásai folyamán azt vallotta, hogy

azért lépett be a Bősörmény-féle kaszáskeresztes pártba, mert húsz hold földet ígérték

nek.

— Beismeri ezt most is?

— Nem... Csak annyit ismerek be, hogy arról beszélünk, hogy a nagybirtokokat fel kell osztani és a háborús vagyonokat el kell kobozni.

Laszky István szervező a következő vádlott, kétszer is tett esküt. Egyszer, amikor belépett a pártba és egyszer pedig, amikor rohamosztagosnak avattak fel.

Félkettőkor a megjelent összes vádlott kihallgatása véget ért. Káldi Lajos, Balog Imre és Kalmár Péter lakásainát nem lehetett megállapítani, a *Budapesti Közlöny* útján idézték meg őket, de

Víg színház

A legvidámabb magyar film

Abrahám Pál világhírű operettje

3:1 a szerelem javára

Bársony Rózi, Dénes Oszkár, Békely — Halmay — Bilcsi — Rózsahegyivel

nem jelentek meg, a törvényszék mindhármuk ügyében in contumaciam tartott tárgyalást, majd néhány írat ismertetése után a tárgyalás folytatását szerda reggelre halasztották.

Halál a gólért

Agyonverték a vendégesapat góllövőjét.

Pzemysli jelentés szerint az ottani labdarugó pályán botrányos jelenetek játszódtak le. Amikor a szomszédos Medyka városka csapatának egyik esatára gólt lőtt a przemysliek kapujába, a közönség berohant a pályára és késekkel és botokkal támadt a vendégjátékosokra. A góllövő esatárt úgy összeverték, hogy pillanatok alatt holtan esett össze. Több más játékos súlyosan megsebesült.

METEOR MOZI MŰSORA

Szerdán 16l 7—9 órakor Annabellával: FÉNYEK AZ EJSZAKÁBAN. És kísérőműsor!

A Szent István bajtársak ellen éles támadást intéztek a Turul várban

Röpiratháború a budapesti egyetemeken.

Budapest, okt. 19. A Turul Szövetség hétfőn este a budapesti Turul-várban nagygyűlést rendezett, melyen támadást intézett a Szent István Bajtársi Szövetség ellen.

A gyűlésen Szabó Gyula dr. súlyos vádakat hangoztatott a Szent István B. E. ellen. Azt hangoztatta, hogy e bajtársi egyesület körlevélben követelte, hogy a nemzeti alapon álló Turul Szövetséget távolítsák el az egyetem falai közül. — Le az árulókkal! Ki az egyetemről velük! — kiáltották a gyűlés diákrésztvevői.

A továbbiakban élesen támadták Pallavicini gróft, aki a Szent István Bajtársi Egyesületet szervezte. Ifj. Pallavicini György gróf a

Férfi szövet Kalapok Ingek

teljes őszi raktárával várja Ont is a

Benyáts ÁRUHÁZ

Medgyaszay ref. püspök a parancsuralomról és az első magyar király emlékééről

Szerdán ül össze Pápa a Dunántúli Református Egyházkerület közgyűlése. Medgyaszay Vince püspök érdekes helyzetjelentéséből néhány elvi fontosságú részletet már most közölhetünk.

— A parancsuralom eszméje és ténye a cászár-imperátorok korszakán óta — ugymond a püspök — talán sohasem foglalkoztatta annyira az emberiséget, mint a mi időkben.

— Az a kollektív parancsuralmi rendszer, amely Eszakkélet misztikus földjén fojtogat egy óriási birodalmat, nekünk, magyaroknak és reformátusoknak éppen olyan idegen, jellemünkkel, történeti fejlődésünkkel, állami és egyházkormányatunkkal ugyanolyan ellentétes, mint a nyugati és déli parancsuralom, amely egy ember kivételes tehetségén és hivatottságán épül fel.

— Az előbbinek veresztéseibe már régen belefutottunk volna, a másiknál pedig még a negyven-, vagy hatvanmillió népet tekintve sines a megfelelő utánpótlás biztosítva: az az egy, most nemzetfentartónak látszó óriás is csak halandó ember s összeroppánása olyan földindulást támaszt-

hat, amely a miénknél sokkal erősebb vár falait is megdöntheti; az is bizonyos, hogy Augustusok után nem egyszer Nérok és Caligulák következnek.

— A magyar nemzet Isten kegyelméből jövőre tartja meg az első magyar apostoli keresztény király, I. István emlékének felújító nemzeti ünnepét. Ebből illő módon, evangéliumi hitünk és hitvallásaink által megszabott korlátok között nekünk, reformátusoknak is ki kell vennünk a magunk részét.

— Ez a nagy király, aki népét erővel és hatalommal, vaskézzel vezette át a keresztény hitre és állami életünket meggyőződésünk szerint további évszázadokra és ezredekre is megalapozta, isteni akaratot hajtott végre: ez a hatalmas ember-eszköz a miénk is.

Gönczy József

uriszabósága

Rákosi Jenő (Király) u. 5.

Arban olcsó, kivitelben elsőrendű!

A debreceni izraelita hitközség legnapj közgyűlésén egyhangúlag kimondotta, hogy Weisz Pált ajánlja főrabbinak

A lemondott vezetőségi tagokat maradásra kéri fel — Vasárnap lesz a választó nagygyűlés

A debreceni izraelita hitközség Ungár Jenő elnöklésével tegnap este közgyűlést tartott, amelyen a tagok nagyszámú részvételével napirend előtt dr. Kun Miklós szólt fel és a rabbiválasztással kapcsolatosan neki tulajdonított kijelentést hátrított el magától, mert semmiféle nyilatkozatot, vagy kijelentést Weisz Pál, vagy híveivel összefüggésben nem tett.

Ungár Jenő elnök sajnálattal állapította meg, hogy az egyház belső békéjét felforgatták.

Ma a Debreceni Újságban — mondotta többek között — méltóztattak olvasni (zajos közbeszólások: Altszidó cikk!) milyen szomorúan foglalkoznak kívülről most már, politikai területen is a rabbiválasztás kérdésével. Amilyen indokolatlan a belbékének felkorbácsolása, éppen olyan indokolatlan, hogy szélsőséges vádakkal illessék a rabbi választó híveit az ilyen kívülről jövő támadások. Tisztelettel bejelentem, hogy ezt a cikket megfelelően meg fogjuk cáfolni. (Zajos taps, helyeslés.)

Dr. Fényes Endre felolvasta dr. Weisz Pál főrabbi levelét, amelyet Debrecenbe küldött. Ebben a levélben többek között ezeket írta:

„Politikával rabbinak foglalkoznia nem szabad! Sem állami, sem egyházi politikával. A pap nem lehet politikai ellenfele egyetlenegy hívének sem. A pap nem lehet egy frakciónak a papja. Minden nemzeti ügyet támogatnia kell, amíg a fenti elvvel nem kerül ellentétbe.”

A levél felolvasását többször zajos taps szakította meg.

— Ez a levél — fűzte hozzá dr. Fényes Endre — mindenkihez azt a megnyugvást keltheti, hogy dr. Weisz Pál politikától mentesen öhajítja kötelességét teljesíteni.

Ungár Jenő elnök: Különösen Silberstein híveinek megnyugtatósára magam is szükségesnek tartottam ennek a levélnek a felolvasását.

Az elnök ezután bejelentette, hogy a nagygyűlés elvetette a közgyűlésnek azt az indítványát, hogy dr. Silberstein Adolfit válasszák meg főrabbinak. Ennek következtében több vezetőségi tag lemondott. Ő maga is foglalkozott a lemondás gondolatával, de sok aláírással elhatározta, hogy nem lép fel, mivel úgy az elnök, mint a vezetőségi tagok és előjárók iránt bizalommal viseltetnek, hozzájuk ragaszkodnak, így lemondásától eltekint, mert nem akarta ezzel lehetetlenné tenni, hogy főrabbit válasszának, már pedig a választást ennek a ciklusnak kellett megváltania. A ciklus különben is már nemsokára véget ér.

A közgyűlés egyhangúlag kimondta, hogy a lemondásokat nem teszi tudomásul és maradásra kéri a lemondott tagokat.

Dr. Bárdos Jakab ügyész ezután előterjesztette az elnökség és az előjáróság javaslatát a főrabbi személyére vonatkozólag. Javasolták, hogy a közgyűlés dr. Weisz Pált ajánlja a nagygyűlésnek főrabbinak. (Zajos éljenzés, taps.)

A javaslatot dr. Kardos Albert kért szót. Meghajlok a többség akarata előtt, nem alkalmazkodásból, nem kényszerűségből, hanem annál a demokrata felfogásomnál fogva, amely nálam nem szólám, hanem vérré vált meggyőződés. Kijelenti, kívánatosnak tartotta

volna, hogy több nevet ajánljanak már az első, multikori választás alkalmával is. Ismétli, meghajlik a többség akarata előtt. (Zajos taps.)

Dr. Brunner Lajos azt fejtette, hogy nem arról van szó, vajjon egyik pap különb-e, mint a másik, hanem csak arról, hogy melyik jelölt nyerte meg a többség tetszését. A választás nem érintette Silberstein Adolfnak sem lehetőségét, sem képességeit. (Úgy van!) Aki pályázik, annak számítani kell arra is, hogy mást választanak meg. Azt is hallotta, hogy az egyház kettészakadásáról beszéltek. Ezeknek azt üzeni: ne osszák két részre az egészet, mert abból nem lesz két egész, hanem csak két

darab. (Helyeslés.) Meg vagyok győződve, hogy Weisz Pál az az ember lesz, akire nekünk szükségünk van. (Taps.)

Ungár Jenő válaszolt a felszólalásokra. Az elnökség szabályszerűen csak egyet jelölt, de bárkire lehet mindig szavazni. Felolvas egy levelet, amelyet Silbersteinhez intéznek s amelyben mindenféle mende-mondának elejét veszik. A levelet egyhangúlag elfogadták.

Ezután feltette az elnök a kérdést, hogy elfogadják-e az előjáróság és elnökség javaslatát, hogy a nagygyűlésnek dr. Weisz Pált ajánlják főrabbinak. Ha csak egy tag is kéri a titkos szavazást, azt el kell rendelni.

Sem ellenjavaslat, sem egyetlen hang ellentmondás nem hangzott el. A közgyűlés tagjai egyhangúlag elfogadták dr. Weisz Pál jelöltetését és kimondták, hogy a nagygyűlésnek őt ajánlják megválasztásra.

Az elnök bejelentette még a határozat kimondása után, hogy a választó nagygyűlést vasárnap tartják meg és ezzel a közgyűlést berekesztette.

A nemzetközi fürdőügyi kongresszus érdekes tanulságai Debrecenben

Egy hét alatt megtöltének a debreceni gyógyszállót

Debrecen „fürdőváros” szempontjából is nagy jelentősége van az első nemzetközi fürdőügyi kongresszusnak, amely Budapest Fürdővárosi Egyesület, de különösen József Ferenc főherceg kezdeményezésére jött létre és most a napokban ért véget. A kongresszuson több mint 350 külföldi képviselő jött el, akik megismerték Magyarország számottevő fürdőit és nagy propagandát csináltak majd hazájukban. A kongresszuson Debrecen város képviselőiben dr. Erdélyi Pál egyetemi magántanár és Zádor Gyula műszaki tanácsos vettek részt. A harminc külföldi nemzet képviselői közül számos kiválósággal sikerült dr. Erdélyi Pálnak szorosabb kapcsolatot létrehozni, így aztán a kongresszus közvetve Debrecen számára is jelentős előnyöket hoz majd.

A kongresszuson résztvevő német kiküldöttek meleg barátságot kötöttek dr. Erdélyi Pállal, különösen a német fürdőügyi megbízott: dr. Heinrich Vogt ny. r. egyetemi tanár, a német fürdőügyek központi állami intézetének igazgatója létesített kapcsolatot. Egy másik kiválóság: Pfannenstiel hal-lei egyetemi tanár, a kitűnő higiénikus, a közegészségügyi tanára, aki különös szeretettel foglalkozik fürdőügyekkel, el is jött dr. Erdélyi Pállal Debrecenbe a kongresszus után. Felcséggel együtt érkezett Debrecenbe, ahol dr. Erdélyi Pál megmutatta a város nevezetességeit, a központi egyetemet, a klinikai telepet, a gyönyörű fürdőtelepet és ismertette előtte a létesítendő fürdő és gyógyszálló terveket. A kitűnő német tudós nagyra tetszett Debrecen, az itt falált magas kultúra és megígérte, hogy eljön Debrecenbe hosszabb tartózkodásra.

Nagyon érdekes, hogy a fürdő-

ügyi kongresszuson résztvevő budapesti szakferfiak milyen véleményekkel vannak a készülő debreceni gyógyszállóról és a fejlődő fürdőről.

Alkalmunk volt beszélgetni a kongresszus befejezése után a gyógyhely bizottság és a forrásügyi bizottság vezetőivel, akik egyhangúlag a legnagyobb reményekkel várják a debreceni fürdő fejlődését és a nagyobb létesítményeket. Persze, elsősorban a gyógyszálló felépítése a fődolog. Elmondták, hogy már a legutóbbi nyáron nagy nehézségek voltak a pesti hivatalos szerveknek, mert nem voltak képesek a külföldi fürdővendégeket elhelyezni. Az idegenek Budapestén kívül is látni akarnak valamit Magyarországból. A Balatonra már nem tudtak idegeneket küldeni, annyira zsúfolt volt minden szálló és panzió, de különben is a szezon elején még nyolcpengős szobaárak augusztusban már 16 pengőre ugrottak fel.

Nagyon figyelemreméltó volt a gyógyhely bizottság és a forrásügyi bizottság vezető tagjainak az a nyilatkozata, hogy egyik-egyik bizottság egymagában egész időnyire megtölti külföldiekkel a debreceni gyógyszállót egyetlen hét alatt.

Érdemes volna minden tekintetben Debrecenre vonatkozólag is levonni a fürdőkongresszus értékes tanulságait.

Országos vásárok sorrendje

Oktober 21, csütörtök: Baranyajenő, Felsőmocsolád, Keszthely, Szentgyörgy völgy, Tengelic, Tornaszentandrás, Zánka.

Oktober 22, péntek: Komádi, Mindszent, Mikosszéplak, Szigetszentmiklós.

SZENTANNA PUSZTAI TEVAJ

naponta frissen ismét csak

Monokynál (Esterházy lerakat)

Piac ucca 30. Telefon 21—49. kapható.

Sajtók, szardíniák, cempótok, főzelék, és huskonsérvek a legnagyobb választékban!

A földszűrés kutatás legújabb vívmányairól és ered nyeregről tart előadást dr. Kántor tiszti orvos Debrecenben

Nagy érdeklődés előzi meg dr. Kántor E. Ödön m. kir. tiszti orvos előadását, amelyet csütörtökön este hat órakor tart az Arany Bika kistermében a földszűrésről.

Dr. Kántor Ödön Sárvaron teljesít szolgálatot és debreceni barátai és ismerősei meghívásának tesz eleget, amikor itt előadást tart. A földszűrés kutatás a legújabb tudományos irány, amely sok ideig ismeretlen területet tár up a betegségek gyógyítását, mint a mezőgazdasági termelési bajok elhárítását kutatók elé.

A földből negatív elektromos sugárzás árad ki, ezt az elektromos sugárzást a föld alatti víz, szén, vagy ércérteggel vezeti és ahol ilyen sugárzás hatol ki a földből, ott súlyos betegségeket idéz elő up az emberben, mint az állatban, sőt a növényekben is.

Debrecen kitűnő orvostársadalma, fizikusai és gazdái élnek érdeklődéssel néznek Kántor előadására elé, amely teljesen ingyenes, semmiféle belépődíjat nem szednek. (o)

Rácz Károly hírneves cigányprimás síremlékét vasárnap avatja fel a Városi Dalegyelet

A Debreceni Városi Dalegyelet volt aranyérmes tagjának, néhai Rácz Károlynak, a hírneves cigányprimásnak a Kőzetemetében, a város által adományozott sír helyen síremlékét állított. Rácz Károly hült hamvait már átszállították a Kőzetemetébe, elkészült a szép síremlék, melynek ünnepélyes felavatása most vasárnap fél 12 órakor lesz.

A régi debreceniek tudják, hogy ki volt Rácz Károly. A leghíresebb debreceni cigányprimás emléke nem mosódott el az idők viharában. A Városi Dalegyelet gondoskodott, hogy emléke fennmaradjon. A síremlék vasárnapi felavatására up a dalegyelet, mint Rácz Károly gyermekei meghívják mindazokat, kik az egykori nagy művész cigányprimásra kegyelettel emlékeznek vissza.

Rácz Károly sírja, tehát a felavatandó síremlék a központi ravatalozó közelében, Debreceni Ferenc eszterházi sírja szomszédságában van.

Öngyilkossági szándékból késsel hasbaszurta magát

Könnyen végzetessé válható öngyilkossági kísérlet történt tegnap reggel a Hajnal utcán.

Vincze István 30 éves Hajnal uca 15 szám alatti lakos öngyilkossági szándékból lakásán hasbaszurta magát. A lakásban nem volt senki, mikor tettét elkövette s mire a szerencsétlen, vérben fetregő embert felfedezték, már sok vért vesztett. Kiszállították a belgyógyászati klinikára, ahol nyomban kezelés alá vették. Állapota súlyos, de nem életveszélyes, remény van az életbenmaradására.

Vincze István tegnap estig még nem lehetett kihallgatni, de állítólag az utóbbi időben gyakran betegkedett s ez keserítette el az azelőtt egészséges embert. Emiatt akart véget vetni életének. Bucsulevelet nem hagyott hátra.

Az öngyilkossági kísérletről jelentést tettek a rendőrségnek.

Vakmerő betörés a Barna uccán

300 pengőt és értékes szerszámokat vitték el a tettesek a Trnka vasöntöde üzeméből.

Vakmerő betörés történt kedden virradó éjszaka a Trnka Henrik cég Barna uccán 4 szám alatt lévő üzemében.

Ismeretlen tettesek a műhely nyitva hagyott ablakán beugrottak s a műhelyen keresztül az irodába hatolva pénz után kutatni kezdtek. Az irodában felejtett s kéznél lévő kulccsal felnyitották a szekrényben lévő vaskazettát, ebben azonban pénz nem találtak.

A tettesek tovább kutattak s az egyik fiókot felfeszítve, az íróasztalból 300 pengőt magukhoz vettek. Innen visszamentek a műhelybe, ahonnan értékes szerszámokat loptak el. Ezután sikerült a betörőknek észrevétel nélkül távozniuk.

A betörést reggel fedezték fel műhelynyitáskor. Értesítették a rendőrséget, ahonnan Hodik Imre kapitány szállt ki detektívek kíséretében.

A helyszíni vizsgálat nyomán főbb lábnyomot találtak s ezek alapján megindult a nyomozás a tettesek kézrekerítésére.

Egy gyermekgyilkos anya tragédiája a bíróság előtt egy zsarolási bűnper tükrében

Igen érdekes zsarolási ügyet tárgyalt kedden délelőtt a debreceni törvényszék dr. Tokay-tanácsa. Bíró Margit hosszúpályi leány került a bíróság elé. Bíró Margit isete már ismeretes. Beszámoltunk annakidején arról, hogy a leány megölte nyolcnapos gyermekét, tizkórrelvel ástott neki sírt a debreceni temetőben és úgy indult vissza a falujába gyalogosan. A bíróság annakidején kétévi és hathónapi fegyházra ítélte a gyermekgyilkost, aki most zsarolás miatt került a vádlottak padjára.

A zsarolás szoros összefüggésben van a gyilkossággal. Az történt ugyanis, hogy Bíró Margit levelet írt és a hosszúpályi község házára idéztette a főbíró útján Zsara József hosszúpályi henteset, mészárosot, kocsmárosot és fűszerest, akitől azt követelte, hogy fizessen neki 500 pengőt, mert a kinstár követeli a rabtartást és mivel ő nem tudja megfizetni, hát fizesse meg. Igérte, hogy gondoskodni fog a sorsáról, mivelhogy a megölt gyermeknek ő az apja. Azzal fenyegette meg a levelekben a többfoglalkozású Zsara Józsefet, hogy feljeleníti a vizsgálóbíróknál, ha nem fizet és elmondja, hogy ő kényszerítette a gyermekgyilkosra és ígérte, hogy gondját viseli és Debrecenben tartja jó életben, ha nem keveri bele a dologba. Így is történt, de mégis elhagyta és már nem akar gondoskodni sorsáról.

Elők: Bűnösnek érzi magát?

— Nem vagyok bűnös, én nem zsaroltam, csak figyelmeztettem levélben, hogy váltsa be ígérteit, ha már szerencsétlen lettem miatta. Ő is velem kerül a börtönbe, ha akkor nem vállalom mindent magamra az ígérte kedvéért. Az ügyvéd úr irodájában akkor adott pénzt, egy vég vásznat és aláíratk egy írásnak, hogy nem ő a gyermek apja, hanem egy másik ember. Igérte, hogy gondoskodik rólam, de azóta nem adott semmit és most, hogy kijöttem a fegyházból, nem tudok elhelyezkedni, mert ahol megtudják, hogy milyen bűnöm van, azonnal elküldenek, még mint cseléd sem tudom megkeresni a kenyeremet...

A vádlott sír, zokog, ahogy előadja élete tragédiáját. A még mindig esinos Bíró Margit könnyeit törülgeti, amikor a bíróság elé áll a kövér, piros pozsgás arcú Zsara József.

— Elismerem, hogy ismerkedtem Bíró Margittal és, adtam neki pénzt is, de én nem beszéltem rá, hogy ölje meg a gyermekét. A pénzküldést azért szüntettem be, mert kiderült a dítok és egyik fe-

nyegző levele a feleségem kezébe került, mivelhogy odaadta a küldőnek. Az asszony így megtudta a dolgot, tessék elképzelni, hogy folytatódott odahaza a botrány...

A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után Bíró Margitot zsarolás kísérlete miatt elítélte húsz pengő pénzbüntetésre. Dr. Paksy István ügyész az ítéletet tudomásul vette. Az ítélet jogerős.

Románia 9-40 százalékkal leszállította a benzin- és olajárakat

Ugyanakkor a magyar ásványolajkattell újabb áremeléseket szeretne keresztülvinni

A román olajtársaságok az ottani iparügyi miniszter erélyes felszólítására radikálisan leszállították az ásványolajtermékek árát. A redukció benzinnél 9, világító petróleumnál 15, gázolajnál 20, fűtőolajnál pedig a minőség szerint 18-40 százalék.

Köztudomású, hogy a Magyarországon működő hatalmas külföldi olajvállalatok árúkat túlnyomórészt romániai telepeikről szállítják Magyarországra, tehát igazán indokolt volna, ha az illetékes magyar hatóságok a magyar ipar és mezőgazdaság régi kivánságát teljesítenék és rábírnák a Magyarországon graszszáló olajkattellt arra, hogy szállítsa le végre alaposan az árakat.

Nem vitás, hogy a magyar olajkattell állandó siránkozása ellenére is egyike a szegény országban a legtöbbet kereső vállalkozásoknak, hiszen a modern technika következtében a benzin és olaj egyik legelsősorú és legnépszerűbb, legértékesebb fűtőanyaga lett a piacnak s ilyenformán

évről évre nő az a profit, amit a magyar olajkattellben basáskodó külföldi nagyvállalatok megheresnek hazánkban.

Szomorúan jellemző egyébként a magyar olajkattell vezetőinek mentalitására, hogy amikor már régen elmúlt a huszonegyedik órája az olajárak árleszállításának, egyre újabb és újabb rohamokat indítanak az iparügyi miniszteriumban — áremelés érdekében.

Szenzációcsak

Őszi ujdonságaink

LORD ardivat

Bankkölesönt akart felvenni a más ingatlanára egy ravasz szélhámos

Leleplezték és izgalmas jelenetek között letartóztatták a kölesönért jelentkező férfit.

Nem mindennapi családi kísérlet tettesét leleplezték le tegnap délelőtt izgalmas jelenetek közepette a Városi Takarékszövetkezetben.

Az eset előzményei meg a múlt hét közepére nyulnak vissza, amikor megjelent Mandel Dezső pénzügynök, — Péterfia uccán 4. szám alatti lakos lakásán egy jóöltözött, magát Váradi László, Jókai uccán 36. szám alatti lakosnak kiadó fiatalember, aki biztos fellépés mellett előadta, hogy pénzkölcsekre lenne szüksége. Átvujtott Mandel pénzügynöknek egy hiteles telekkönyvi másolatot, mely szerint neki Jókai uccai tehermentes ingatlanán kívül még 10 katasztrális hold fekete föld vagyona van s kért ezekre kieszközölni ezerötven pengő kölesönt a pénzügynök útján.

Mandel Dezső, miután a telekkönyvi kivonat szerint az állítólagos Váradi László ingatlan tehermentes volt, — megígérte, hogy kieszközli a szükséges hitelt. El is járt az ügyben a Városi Takarékszövetkezetnél, ahol a kértő és a bemutatott hiteles telekkönyvi okirat alapján a szombati igazgatósági ülésen meg is szavazták a kívánt hitelt. Erről értesítették Mandel Dezsőt, aki nyomban felkereste Jókai uccán 36. szám alatti lakásán Váradi Lászlót, hogy az örömdetes hírt közölje vele.

Nagy volt azonban a pénzügynök meglepetése, amikor egy vadidegen embert talált a nála járt férfi helyett, aki kijelentette, hogy őt hívják Váradi

Lászlónak, ő a Jókai uccai tehermentes ingatlan és az ondtól fekete föld boldog tulajdonosa és eszé ágában sincsen kölesönt felvenni.

Miután Mandel Dezső előadása után nyilvánvalóvá vált, hogy szélhámos akart hozzájutni az 1500 pengő kölcsönhöz, Mandel Dezső és Váradi László letiltották a kölesön kiadását a banknál és feljelentést tettek a rendőrségen a ravasz csaló ellen.

A rendőrség kihallgatta az ügyre vonatkozólag Mandel pénzügynököt, aki ismertette részletes személyleírását a nála járt fiatalembernek. Emlékezett arra is, hogy a hitelt kérő férfinak búzakalász jelvény volt a gomblyukában, amit a gazdasági iskolák növendékei szoktak viselni. Beszerezték erre néhány mezőgazdasági iskola csoportképét s egyik alsófokú mezőgazdasági iskola hallgatóinak csoportjában felismerték a hiteltkérő szélhámost.

Tegnap délelőtt aztán ennek alapján leleplezték és elfogták a kölesönért jelentkező Váradi Lászlót. A rendőrség őrizetbe vette a megtévedt fiatalembert s a kihallgatások befejezése után átadják az ügyészségnek.

x Grünfeld S. angol és francia női divatterme. Piac u. 58. I. em. Elsősorú munka, előzékeny kiszolgálás, pontos szállítás.

A csapóuccai halálos gázoló s ügye a bíróság előtt

A Csapó uccai vonalon a villamos elé került tavaly nyáron Gyulay Mihály, akinek két lábát levágták a kezek és a szerencsétlen ember elvérzés következtében meghalt. Az özvegy és két gyermeke polgári pert indított a HÉV ellen és életjáradékot követelték. Dr. Réthy László ügyvéd keresetében az özvegy részére havi 80, a kétgyermek részére is havi 80 pengőt kért megállapítani.

A HÉV részéről kérték a bíróságot, hogy utasítsa el a keresetet, mert Gyulay a saját vigyázatlanságának lett az áldozata és részeg volt, amikor a vágányokra került.

Dr. Réthy László azt bizonyította, hogy a kanyarban, ahol a gázolás történt, lassan kell haladni a villamosnak, hogy lássa mi van a kanyaron túl, tehát ha betartta a szabályt, akkor nem gázolhatja el azt, aki a vágányokon áll, még ha az vigyázatlan is.

A törvényszék dr. Kulin törvényszéki bíró tárgyalta kedden az ügyet s ötven százalékban megállapította a HÉV kártérítési kötelezettségét. Az összegszerűség tekintetében később határoznak.

Harmincegy betörést ismert be egy gazdasági cseled

Botos Antal jómódu hajdubó szörményi gazda Rákóczi uccai házat, mely őrizetlenül maradt, teljesen kifosztották és a betörő mindent elhordott, amit csak elvinni tudott. A rendőrség bravuros nyomozással elfogta a betörőt Kiss András gazdasági cseled személyében, akinek lakásán házkutatást tartottak és két szekérrel tudták elszállítani a lopott holmikat.

A detektívek szerint a tolvaj nemrég Botoséknál szolgált és tudta, mikor marad a lakás üresen és hogyan lehet legkönnyebben behatolni. A detektívek előtt a betörő 31 betörést és lopást ismert már be. A nyomozás még folyik az ügyben tovább.

Keress az asszony!

Véres szürkálás a sörözés miatt

Dr. Jóna Kálmán törvényszéki bíró elé állt kedden délelőtt Fibi Sándor munkás, akit azzal vádolták, hogy Gömör Sándort megta-madta és késével mellbeszurta. A sérülés súlyos volt és húsz napon túl gyógyult. Fibi elmondotta, hogy Görömyvel sörözni ment el a felesége és mikor visszatért és Gömör kísérté haza egy barátja társaságában, nem akarta beengedni a lakásba őket. Gömör benyomta az ajtót és rátámadt, védekezésként szúrta le a késével.

A tárgyaláson olyan kijelentés is hangzott el, hogy Fibi a távozás után szaladt és akkor dőtte bele a kést.

Dr. Ökrös Sándor orvosszakértő megállapította, hogy a sérülés életveszélyes volt, mert

a szívburokot is érte és csak a véletlennek köszönhető, hogy a szív nem sebezte meg.

Gömör bejelentette, hogy kártérítést is kér 40 napi munkakép-telenség miatt és pedig napi öt pengőt.

— No, azt már nem — mondta Fibi —, ellenzem, mert a napi öt pengő sok.

Dr. Csath Kálmán ügyész indítványozta, hogy az íratokat adják vissza az ügyészségnek új vádemelésre, mert szándékos emberölés kísérletét látja az orvosszakértő jelentése alapján és így az ügyben büntetőtanács fog majd dönteni.

A bíró a tárgyalást felbeszakította és az íratok az ügyészségre kerülnek a súlyosabb vád miatt.

Milliók valutavisszaéléssel vádolnak egy dús gazdag budapesti gyárat

Az államkincstárt ért kár fedezésére két pesti bankban lefoglalták a Budapesti Gyapjúáru Kikészítő Rt. egymillió pengős betétjét

A főváros gazdasági köreiből egy idő óta élénk megdöbbenéssel tárgyalják azokat a híreket, amelyek szerint a valutaügyesség rendkívüli arányú visszaéléseknek jött nyomára. A kiszivárgott hírek úgy szólnak, hogy

ehhez fogható arányú valutabűncselekmény az utóbbi esztendőben nem fordult elő.

Beavatottak az esetet annyival inkább kínosnak és kirívónak tartják, mert

a valutaügyesség erélyes nyomozása egy olyan ipari érdekelttség üzelméről rántotta le a leplet, amelynek vezetőségében a magyar pénzügyi és ipari élet számos előkelősége foglalt helyet.

A nyomozás során állítólag kiderült, hogy a Budapesti Gyapjúáru Kikészítő Rt., amely a Magyar Textilfestő Rt. érdekkörébe tartozik, mintegy két esztendőn keresztül halmozta a súlyos visszaéléseket. A bűncselekmények elkövetését nagyban megkönnyítette az, hogy a Magyar Textilfestőgyár Rt. a bécsi Vereingte Fäbereien A. G. alapítása s miután az alapító céggel a legszorosabb összeköttetésben működik, a bécsi vállalat bekapcsolásával károsították meg a magyar államot. A helyzettel ismerősek úgy tudják, hogy a

Budapesti Gyapjúáru Kikészítő Rt. nagyszámú pengőkifizetéseket vásárolt külföldön és jelentékeny mennyiségű devizákat is a Nemzeti Bank megkerülésével szerzett be.

A valutaügyesség ebben az ügyben számos letartóztatást, őrizetbevételt is eszközölt

s a Budapesti Gyapjúáru Kikészítő Rt. több vezető funkcionáriusánál házkutatásokat is tartottak s eközben különféle nyugtákat és más okiratokat foglaltak le.

A kárt szenvedett államkincstár érdekeinek biztosítása céljából a budapesti ügyesség egymillió pengő valószínű károssegerejéig bünygi biztosítási végrehajtást rendelt el a Budapesti Gyapjúáru Kikészítő Rt. ellen e vállalatnak két budapesti banknál levő 500—500 ezer pengős folyószámlakövetelésére.

Valószínűleg hamarosan törvényszéki föltárgyalásra kerül ez az ügy s ott minden bizonnyal kiderül majd, hogy

miért kellett egy dús gazdag, kitűnően prosperáló és redővámokkal agyonámogatott nagyipari vállalatnak a törvény megkerülésével és az állam megkárosításával szaporítani a profitját.

A Csapókert északkeleti részében és a Gerébi telepen nagyobb számban tifusz-megbetegedés fordult elő

Széleskörű óvintézkedések történtek további tifusz-megbetegedések meggátolására

Debrecenben évről évre visszatérőleg az őszi időszakban nagyobb számú hastífusz-megbetegedés szokott előfordulni. Az idén jelentkező tifusz-megbetegedések száma azonban semmiesetre sem haladja meg az átlagot, sőt az eddigiek szerint alatta marad annak a számnak, amely az 1934—1936. években előfordult. A hatóság részéről — mint az köztudomású — számos intézkedés történt arra vonatkozólag, hogy a tifusz járványszerű fellépése megakadályozható legyen. Egyéb célszerű intézkedésektől (a kertési és telepeken lakó egyének jó ivóvízzel való ellátásának előmozdítása, megfelelő árnyékszékkel létesítésének szorgalmazása, a tifuszban megbetegedett és otthonukban kellőképpen el nem különíthető egyéneknek kórházba szállítása stb.) eltekintve a lakosság jelentékeny része, különösképpen azok, akik a sok évre terjedő megfigyelések szerint a város ügynevezett tifuszgóc-pontjaiban laknak, a folyó év tavaszán és nyarán tifusz elleni védőoltásban részesítettek.

Az idén bejelentett hastífusz esetek járványtani kivizsgálása során azonban feltűnt, hogy a városnak egy olyan helyén kezdnek a tifusz esetek szaporodni, ahol eddig hasonló megbetegedések csak ritkán fordultak elő. A Csapókert északkeleti részében és a szomszédos Gerébi telepen szeptember elejétől napjainkig, tehát hat hét folyamán 18 hastífusz-megbetegedés fordult elő. Ezen körülírt helyen jelentkező járványszerű jelenségek okának kivizsgálása ezidőszent

folyamatban van. Széleskörű bacillus-gazdakutató vizsgálatokat rendelt el a m. kir. tiszti főorvosi hivatal annak a körülménynek tisztázása érdekében, hogy esetleg nem egy, ezideig ismeretlen tifusbacillus-gazda terjeszti-e a fertőzést. A szóbanforgó területen levő udvari ássók kútak vizének laboratóriumi vizsgálata is folyamatban van. További megbetegedések elkerülése, illetve a betegség járványossá válásának megakadályozása érdekében szükségessé vált az említett városrészben lakó érdekeltek lakosság tifusz elleni védőoltásának végrehajtása is. Eppen ezért dr. Gärtner István m. kir. tiszti főorvos javaslatára a város polgármestere kötelezőleg elrendelte, hogy a Keresztszegi u., Magyar u., Mátyás király u., Apponyi u., Báthory u., Németh u., Loding u., Kacagány u., Fülöp, György u., Király Ferenc u. és a Sámsoni út veszélyeztetett részein, mintegy 1200 főnyi lakosság tifusz elleni védőoltásban részesíttessék. Az első oltások folyó hó 17-én, vasárnap a reggeli órákban öt városi kerületi orvos közreműködésével már végre is hajtottak.

Bizton remélhető, hogy ezen védőoltások alkalmazása és különböző egyéb járványrendészeti intézkedések útján elérhető lesz, hogy a csapókerti és a Gerébi telepi ezideig még szórványos hastífusz esetek nem fognak járvánnyá fajulni. Természetesen kötelessége azonban a város egész lakosságának, de különösen a veszélyeztetett területen élőknek, hogy

a maguk részéről is mindent elkövessenek a fertőződés megakadályozása céljából. Igy különösen az általános tisztaságra, egészséges élelmiszerek és megbízható jó

ivóvíz fogyasztására, a betegek látogatásának elkerülésére és a legyek ellen való intenzív védekezésre hívjuk fel a lakosság figyelmét.

Bensőségteljes házi ünnepséget rendeztek dr. Nagy Jenő OTI igazgató 25 éves jubileumán

Dr. Nagy Jenő, az OTI debreceni igazgatója most érkezett el huszonöt éves szolgálati jubileumához. Ebből az alkalomból egészen váratlanul és spontán ünneplésben részesítették. Megjelent az OTI budapesti központjából dr. Majusz Egyed központi titkár és átnyújtotta dr. Nagy Jenő igazgatónak az OTI elnöksége és a vezérigazgató üdvözlő iratát. A hirtelen egybegyűlt tisztikar előtt méltatta szép beszédében dr. Nagy Jenő gazdag érdemeit, melyeket nem az OTI-nak tett szolgálattal, hanem azokkal a felebarát szolgálattal, amelyekkel szociális téren évtizedek óta teljesített.

A tisztviselők nevében Hunyady János ügyvezető helyettes rámutatott arra, hogy milyen nehéz posztban áll dr. Nagy Jenő igazgató, aki a kerületi pénztárt vezet. Ez a tisztviselő egész embert és még hozzá „szívembert” kíván. Meg kell állapítani azoknak, akik közvetlenül figyelhetik meg dr. Nagy Jenő értékes munkásságát, hogy helyt állt nehéz órhelyén, a tisztviselőkkel szemben mindig mint a legjobb atya viselkedett, minden bajukban, bánatukban együtt érzett velük.

Az orvosi kar nevében dr. Pauchly Géza igazgató-főorvos üdvözölte dr. Nagy Jenő igazgatót. — Hét esztendeje működünk együtt igazgató urral — mondta főbbek között s úgy ismertük meg, mint aki példamutatón mindig a legszorgalmasabb, korrekt, tárgyilagos ember. Különösen orvosi és szociális elgondolásai alapján messze az átlagon felüli embert találunk benne. A legtekélyesebb együttműködés feltételeit teremtette meg közöttünk. Amióta itt van, minden zökkenő nélkül folytak a dolgok a pénztárnál. A tisztikar az orvosi karral a legteljesebb egyetértésben működik együtt. Az

igazgató ur úgy a munkaadókkal, mint a munkavállalókkal szemben a legmeheszebbmenő határig el megy és a kéréseket a legnagyobb méltányossággal teljesíti. Sikerült is olyan helyzetet teremtenie, hogy a panaszok a minimumra esökkennek. Ha Nagy Jenő igazgató ur szociális elgondolásait nem is tudta teljes mértékben megvalósítani, hisszük, hogy erre lesz még bőséges alkalma a jövőben. Szívvel kívánjuk, hogy további küzdelmeihez a multja és az a tisztelet, szeretet és megbecsülés adjon erőt, amellyel iránta érjünk. Munkásságára Isten áldását kívánjuk és azt óhajtjuk, hogy minél tovább maradjon közöttünk.

Dr. Nagy Jenő igazgató meghatóan fogadta a nem várt üdvözléseket. Megköszönte a hozzá intézett szíves szavakat, de hangsúlyozta, hogy amit az intézetben és a munkatársai érdekében, vagy a munkaadókért s munkavállalókért eddig tett, azért nem jár köszönet, mert csak kötelességét teljesítette. Abban a szellemben kíván dolgozni a jövőben is, mint amelyben eddig működött.

A megjelentek lelkes ovációban részesítették dr. Nagy Jenő igazgatót.

Tekintettel arra, hogy ez az üdvözlés csak hivatalos megemlékezés volt, már pedig dr. Nagy Jenő egy a pénztár orvosi, mint tisztikara, sőt a társadalom számos rétege is sokkal bensőségesebben és melegebben óhajtja 25 éves jubileumán ünnepelni, ezért szombaton este az Arany Bikában Nagy Jenő tiszteletére társasvacsorát rendeznek. Bizonyára sokan megjelennek ezen a vacsorán azok közül is, akik nem szolgálati kapcsolatban állnak dr. Nagy Jenő igazgatóval, hanem csak a tisztelet és szeretet, sőt nagyon sok esetben a hála kapcsolják hozzá.

A Kondorosi csárda tulajdonosa és a szeszcsempész revolveres háborúja a halápi erdőben

Budai József, a kondorosi csárda tulajdonosa közösen elleni kihágás miatt került a debreceni büntető járásbíróhoz. A vádirat szerint ez év július 13-án revolverrel támadt Zudor József, boxerrel megütötte, majd rálőtt.

A tárgyaláson igen érdekes dolgok derültek ki a verekedéssel és a lövöldözéssel kapcsolatban. A vádlott kocsmáros elmondta, hogy a vádbeli alkalommal bál volt a kondorosi csárdában. Észrevette, hogy a fiatal legények annak ellenére, hogy nála nem isznak bort, mégis ittasak. Utána nézett a dolognak és észrevette, hogy a közeli erdőben régi baragosa, Zudor méri a bort egy demizsonból. Rászólt, hogy azonnal hagyja abba a bormérést, majd el akarta venni tőle a demizsont, melyben szerinte adózatlan bor volt. Dulakodás keletkezett köztük, a korszó eltört, mire mérgeben Zudor késrel támadt rá. Erre kapta ő elő a revolvert és a levegőbe lölte ijesztésképpen.

— Kérem én 26 hónapig voltam a fronton, ha akartam volna, eltalálom Zudort.

A vádlott elmondta védekezése során azt is, hogy Zudor notorius borsempész és igen sok baja van a borellenőrökkel. Többször már megtámadta őket.

Két fiatalok tanult hallgatott ki ezután a bíróság, akik elmondották, hogy csak a lövést hallották, de azt nem látták, hogy Zudor felé, vagy a levegőbe lötte Budai. Az egyik tanu látta, hogy Zudor area véres.

Mint hogy a sértett nem jelent meg a tárgyaláson, a tárgyalást elnapolták, mert tanuképpen kihallgatják a sértettet arra vonatkozólag, hogy a levegőbe lötte Budai, vagy emberre.

Legelőszobban kifosztatlanul! Egy éltőny tisztítósa vasalása WEISZ, Arany János ucca 20 3 pengő

Mindenben első a „Debreceen”

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELI SZOLGÁLTATÁSA EZEN A HÉTEN: „Mezvártó” gyógyszerár, Piac ucca 19. „Tisza” gyógyszerár, Magoss Gy. tér 9. — „II. Rákóczi” gyógyszerár, Külsővásártér. — „Nádor” gyógyszerár, Szent Anna ucca 61.

Magyar sors

Bármerre vezet küzdelmes utunk,
Békéhez addig sohasem jutunk,
Mig drága honunk rabságban szenved.
Trianon óta rab lett a nemzet...
Könyörülj Atyánk, mielőbb rajtunk,
Tengergond szántja bánatos arcunk.
Fájdalmunk felsír szüntelen Hozzád,
Szándd meg a magyar sorsomú sorsait!
Csüggeleg arccal oly búsan járunk,
Szébb jövőt, reményt áhítva várunk.
Fenséges Isten, irgalmazz nekünk,
Tragikus sorsban ne legyen részünk!
Vezessed céltűz küzdelmes csatánk.
Támaszd fel újra nagy magyar hazánk

Schirf István.

— Jövahagyta a belügyminiszter az inségadó szedését. A belügyminisztertől megérkezett a jövahagyás az inségjárulékok kivetésére. Ennek folytán a városi adóhivatal a kivetéseket megkezdi.

— Nagy Ernő posta műszaki tanácsos bucsuztatása. Nagy Ernő posta műszaki tanácsost a kereskedelmi miniszter f. évi november 1-től a spononi postaigazgatóság műszaki ügyosztályának vezetésével bízza meg s ebből az alkalomból a debreceni postaigazgatóság személyzete az Arany Bika üvegtermében 80 terítékes bankettet rendezett a távozó főtisztviselő tisztelőre. Nagy Ernő műszaki tanácsos kiváló képzettsége és szakudása széles körben ismert Debrecenben, amellyel a szó nemes értelmében vett igaz ember is, akiben méltó hivatalvezetőt nyer a spononi postaigazgatóság. Nagy Ernő érdemeit Szathmáry Ferenc postafőigazgató méltatta finom tónusú pohárköszöntőjében, megemlékezvén arról a hosszú sikeres működéséről, amely a bucsuzó tisztviselő becsületes munkáját mindig és minden körülmények között jellemezte. Dr. Kajzler Imre postatitkár költői hangon tartott köszöntőt, míg Babics Sándor ny. postafőfelügyelő a régi munkatársak nevében beszélt. Nagy Ernő műszaki tanácsos meghatóttan, bensőséges meleg szavakkal mondott köszönetet az ünnepeltetésért. A rendezést körültekintően Gazdag Pál postafőmérnök végezte.

— **Értesítés.** Üveges-üvegesizelő- és tükkörüzememet Csapó 13. alá helyeztem át. Stefanszky Gyula.

— **Borisz bolgár király Párisba.** Londonba és Berlinbe utazik. A bolgár király szigorúan rangrejtve, Rilszki gróf álnév alatt szerdán elutazik Szófiából, hogy Párisba, Londonba és Berlinbe ellátogasson. Utja a bolgár haderő fejlesztésével van összefüggésben.

— **Vattay Margit tánciskolájában.** November hó 8-án diáktanfolyam kezdődik. Kossuth ucca 11. szám.

— **Hitler a jövő nyáron utazik Rómába.** Ebben az évben már nem fogja viszonzni Mussolini látogatását, hanem 1938 júniusában adja azt vissza Rómában.

— **Grósz József püspök a szélsőségek ellen beszélt** vasárnap Lickovadamos községben az új iskola szentelésén. — Nem közömbös — mondotta többek között, — hogy milyen lesz a jövő nemzedék: Krisztusra esküszik-e, vagy a szovjetesillagra, vagy a nyíllal, horoggal eleszfitott keresztre?

— **A Magyar Mérnök és Építész Egylet debreceni osztálya** szép számu hallgatóság előtt rendezte meg nyári szünet utáni első előadását a Déri muzeumban. Előadó volt Borsos József építésmérnök ny. műsz. tanácsos, aki a párisi világkiállítás és a franciák mai építészteől tartott igen értékes és érdekes vetítettképes előadást. Ismertette az egyes nemzetek kiállítási épületeit, részletesen a magyart. Bemutatta a jelentősebb pavilonokat nappali és éjszakai megvilágításban. Páris új épületei közül pedig foglalkozott a nyers téglakiképzésűekkel. A városunkban éppen aktuális fürdő és gyógy szálló építésre való tekintettel Páris új kórházát és Aix-les-bains világhírű rheuma fürdőjét is ismertette. A megjelenésben akadályozott Simonffy Miklós elnök helyett Váczy Károly mérnök, az egyesület titkára mondott köszönetet az egyesület és a vendégek nevében a szép előadásért, majd megköszönte a szépszámu hallgatóság érdeklődését és külön is köszönetet mondott dr. Kölesey Sándor polgármesternek megjelenéséért.

— **Harmincezer voltos árammal lett öngyilkos.** Rákospatón a Cinkotali úton a munkába menő emberek egy félig megszenesedett férfiholttestet találtak. Nyakán sodrony volt, amelynek vége az áramvezetéknek függött. — Megállapították, hogy a szegényesen öltözött öngyilkos férfi úgy követte el az öngyilkosságát, hogy egy sodrony végére követ erősített és ennek segítségével a sodronyt feldobta az áramvezetékre. 35 ezer voltos áram nyomában megölte. A kikerült rendőri bizottság megállapította, hogy az öngyilkost Igmándy Györgynek hívják.

— **Megölte magát az árva kishéres.** A Kiskunság homokbuckái között elterülő egyik tanyán Szabó János kishéres, aki árván nőtt fel, az utóbbi időben búskomor lett és sokszor hangoztatta, hogy képtelen elviselni árvaságát. Az egyik reggelen gazdája istállójának a mestergerejére felakasztotta magát. Hátrahagyott levele szerint azért válik meg életétől, mert senkihez sem tartozik.

— **Gyermekholttest a temető árkában.** A csendőrség jelentette a debreceni ügyészségnek, hogy a hajdúdorogi temető árkában egy csecsemő holttestét találták meg. A csendőrök s a községi orvos megállapította, hogy a csecsemőt megölték, valószínű megfojtották és úgy dobták a temető árkába. Az ügyészség indítványa alapján dr. Zsögöd Jenő tanácselnök, a vizsgálóbíró vezetje elrendelte a boncolást, hogy megállapítsák a halál okát és utasítást adott a csendőröknek a további nyomozásra. A törvényszéki orvosszakértőkkel együtt kiutazik helyszíni szemlére Hajdúdorogra.

— **Egy harapós dán dog volt** Ruzska Lajos debreceni lakos gondjára bízva, de a kutya igen veszedelmes természetű volt. Nem volt tanácsos közlébe kerülni és Ruzska, akinek Dalman Béla adta át a kutyát, visszakararta adni a harapós természetű ebet de mielőtt visszaadhatta volna a kutya már bajt csinált. Megharapta özeveg Szabó Lajosné és ezért a vádlottak padjára került gondatlanságból okozott testisértés miatt Ruzska. A tárgyaláson azzal védte magát, hogy nem az ő tulajdona a kutya és szölt is a gazdájának, hogy vigye vissza. A Tokay-tanács megállapította, hogy az a felelős, akinek a kutya volt, akinek a felügyeletére bízták és ezért ötven pengő pénzbüntetésre ítélte el Ruzska Lajost. Az ítélet végrehajtását azonban elfüggesztették.

— **Ha influenzája van, gondoskodjék** arról is, hogy gyomra és belei a természetes Ferenc József keserűvíz használatával gyakran és alaposan tisztítottassanak. Kérdezze meg orvosát.

— **Az osztályorsójáték** húzásán 10.000 pengőt nyertek: 8897 36494 61329, 5000 pengőt nyert: 64748. — 3000 pengőt nyert: 40312, 1000 pengőt nyertek: 13750 49780, 500 pengőt nyertek 46927 49868 61646 62200 79748, 300 pengőt nyertek: 311 2733 6320 1644 34592 39449 54631 61300 7188 77881 79008 85269, 150 pengőt nyertek: 1214 2633 2828 3358 3852 4914 8402 10735 12178 12745 13255 17613 19201 20529 21279 30519 31817 34309 34844 41983 44171 49064 51241 51492 53004 57466 58418 60018 60227 64807 67952 70876 72148 74774 76187 77461 77848 77883 83698 84014.

— **Elveszett egy ucca Budapestén.** A Palánta uccát érte ez a komikus eset. Az ucca sarkán pár hónappal ezelőtt egy emeletes villát építettek s az új házzal teljesen elzárták az uccát. Egy ösvényen közlekedtek a lakosok, azonban tegnapról kezdve ezt is lezárták tulajdonosa, úgyhogy a Palánta uccai lakói legfeljebb repülőgépen közlekedhetnek. Az ucca, mely hét évig létezett, ezzel eltűnt s rab lakói most új uccanyitást kérnek.

— **Két kislfiú agyonvert egy kőszáli sást Trentonban.** A hatalmas madár a gyermekek szüleinek baromfiállománnyát akarta megdézsmálni s a két kislfiú bittal odarohant és sikerült nekik a sást agyonverni. A helybeli fascio kiűntette bátorságukért a két gyermeket.

— **Harangozó András kőművesmester** kerékpáron haladt a Rákóczi uccán és elgázolta az eléje kerülő 87 éves Heckenberger Sándort, aki véres sérülést szenvedett. Harangozó ellen gondatlanságból okozott testisértésért indult meg az eljárás. A debreceni törvényszék előtt ártatlanságát hangoztatta. A tanúk ellentétes vallomásainak meghallgatása után a bíróság Harangozó Andrást elítélte 50 pengő pénzbüntetésre. Az indokolásban kimondották, hogy a kerékpárosnak jobban kell figyelni, mint a gyalogosnak, hogy baj ne legyen. Az ítélet nem jogerős.

— **Feltalálta a gyermekbénulás ellenszerét** The Svedberg világ-hírű svéd tudós, akit 1926-ban a Nobel-díjjal is kitüntettek.

— **Lépfene lépett fel a Pallagon.** Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága értesíti a város érdekelt lakosságát, hogy az V-ik állategészségügyi körzetben, közelebbről a m. kir. Gazdasági Akadémia területén; Pallagon (Juhokon megállapíthatólag) lépfene állati betegség felépett, amelynek elfojtására és elterjedésének megakadályozása céljából az állategészségügyről alkotott 1928. XIX. tc. 49. §-a, valamint a törvény végrehajtása tárgyában kiadott 100.000 —1932. P. M. sz. rendelet 261—282. paragrafusában foglalt rendelkezéseket a hatóság megteette. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

— **Ervényesülésének első feltétele a tudás.** Hiányzó vizsgáira leggyorsabban és legbiztosabban elkészülhet, ha beiratkozik az SDG Középiskolai Előkészítő Magántanfolyamára. Külön tanfolyam gyengén tanuló gyermekek számára. Minden tárgyat szaktanár tanít. A tanfolyam november hó 1-én kezdődik az SDG hivatalos helyiségében. Kálvin tér 11. szám. Beiratkozás ugyanott délután 4—6 óráig. (o)

— **Az angol kód elborítással fenyegeti Európát.** Az első ideai angliai kód hatvanezer négyszögmeternyi területen sötétítette el a napot. Az időjárásjelentések szerint az angliai ködtakaró lehetséges, hogy beborítja az európai szárazföld túlnyomó részét.

Születések: Balogh Péter kőműves, fia Péter. ifj. Gyurkó István MÁV lakatos, fia István. Czákó István festősegéd, leánya Erzsébet. Nagy Gábor t. m. r., leánya Róza. Kalmár József napszamos, fia József. Nagy Imre napszamos, leánya Mária.

Házasságok: dr. Kocsis János ny. gimnáziumi tanár—Környei Hermína. Antal István sofőr—Vesztergom Rona.

Halálozások: özv. B. Nagy Imréné ref. 79 éves, Bezerédi ucca 12. Csonka Tibor ref. 1 éves, Magyar ucca 8. Nagy József rk. 73 éves, Honvéd ucca 47 sz. Kokas Jánosné ref. 42 éves, Tegez u. 28. szám. özv. Szivós Józsefné ref. 82 éves, Bellegelő 57. szám. özv. Heller Józsefné ref. 54 éves, Csórsz ucca 19.

A tiszacsegei autógázolás áldozatát életveszélyes állapotban szállították a debreceni klinikára

Súlyos baleset érte Csobán Imre 45 éves gazdát, tiszacsegei lakost. A csegei országúton ismeretlen autó elütötte Csobán Imrét, aki földjére akart kimeni. A szerencsétlen ember gerincesigolya töréssel, eszméletlen állapotban került el az úttesten. A járókelők veték észre s beszállították Debrecenbe a sebészeti klinikára, ahol nyomban ápolás alá vették.

Állapota rendkívül súlyos s a gázolás részleteire nézve még nem lehetett kihallgatni, mert eszméletlen nem nyerte vissza.

— **Turista kirándulás** huszonharmadikán a miskolci Bükkbe. Bővebbet hirdető tábláinkon.

— **A csimpánzról,** a legértelmesebb állatról írt rendkívül érdekes és meghatározó fényképekkel gazdagon illusztrált cikket dr. Gerhardt Antal egyetemi m. tanár, Tolnai Világiplya új számban.

— **A japán nők mai helyzetéről** rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb legújabb száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

— **Miskolcon az egri norma felelegéből kislakásokat építenek a szegényeknek.** Miskolcon az egy évvel ezelőtt életbelépett egri norma reményen felül bevált. A remélt három ezer pengő helyett havi ötezer pengő folyt be s a társadalmi segélyezésnek közel húszezerpengős tartaléka van, melyet a szegények számára építendő kislakásokra fordít a város.

— **Csontvázat találtak üllő helyzetben élősá Borettyóújfaluban.** A csendőrségnek jelentették Borettyóújfaluban, hogy az egyik telken szemétdörről ásása közben csontvázat találtak. Meglepett volt, hogy a csontváz nem vízszintesen hevert, hanem a gödörben üllő helyzetben volt. Valószínű, hogy büneselkmény áldozatára akadtak az ásás közben. Értesítették a debreceni ügyészséget is az esetről és jelentették azt is, hogy az orvosi vizsgálat szerint a holttest 50—100 évvel ezelőtt került a földre. A nyomozás azért folyik tovább, hogy a szokatlan helyzetben elásott holttest rejtélyét megoldják.

— **Be akarta gyermekeit dobálni a Dunába s azután magát is utának vetni** Budapestén a hajléktalan, tízgyermekes Balázs Lajosné. Már hét hónap óta nem bír a család fedél alá kerülni. A tizedik gyermek már az uccán született. A tegnapi éjszakát a főkapitányság őrizetes cellájában töltötte a család, akin megkísérelnek segíteni s elhelyezni őket.

ÖZV. KÖLÖNTE JÓZSEFNÉ TEMETÉSE.

Tegnap délután nagy részvét mellett temették el özv. Kölönte Józsefnét. Az elhunyt nemesszívű erdélyi nagyszony temetésén képviselte magát az egyetem különböző ügyosztályai, hogy résztvegyenek Kölönte Géza questor mély gyászában. A díszravatalozóban pálmák és virágok között ravatalozták fel a koporsót. Mellau Márton apostoli kormányzó helynök végezte az egyházi szertartást segédlettel. A ravatalt sok koszorú borította, a következő felirásokkal:

„Egyetlen édesanyáknak és nagy mamáknak: Józsika, Ilus, Pirkó Öcsi Klárka. — A legjobb édesanyák és nagymamák: Géza, Mariska, Sárka Évike. — Drága jó Róza nének, a Németh-család. — Utolsó üdvözléssel dr. Varga László és családja. — Drága jó Róza nének: Martsik Kálmán és családja. — Örök hálával: Annusék. Róza nének: Annuskák. — Feledhetetlen Róza nének: Laczi, Baby, Zsiga. — Felejthetetlen Róza nének: Erzsike, Jenő, Jenőke. — Édesanyánk mindig velünk vagy: Zoltán és családja. — Feledhetetlen jó nagyságos asszonynak: Lidi. — Szeretettel Amália és Erzsike. — Drága jó nagymama mi még találkozunk: Neli és Gyurka. Szeretettel: Bábó. — Róza nének: Halmi Endrék. — Felejthetetlen jó nagyságos asszonynak: a Tisza István internátus személyzete. — Róza nének szeretettel: Sebők. — Öszinte részvéttel: Lakner Gézáé. — Kegyelettel a Tisza Internátus ifjúsága. — Szeretettel Róza nének: a „Fiok”. Laci, Lajos, Sándor és János. — Drága jó Róza nének: a Wollmann család. Utolsó üdvözléssel: Ellától. — Drága jó Róza nének: Tili, Oszkár és gyermekei. — Drága jó Róza nének: Sári és Pityu. — Öszinte részvéttel: Kató István és családja. — Öszinte részvéttel: egyetemi altszék egyesülete. Öszinte szeretettel: Quaestori hivatal. A temetést Gebauer temetkezési vállalata rendezte, kegyeletos körültekintéssel.

Fekete Gábor 75 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután három órakor lesz a 3. sz. teremből. Lakás: Mátyáskirály uca 4. Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat, Degenfeld tér 2. végzi.

Polgár Ferenc 41 éves korában meghalt. Halálát felesége, gyermekei és kiterjedt rokonsága gyászolja. Temetése szerdán délután négy órakor a Köztömefő II A. terméből a Dankó cég rendezésében.

— **Gyermekével a mélységbe ugrott.** Grácból jelentik: Gösting mellett Fitz Jozefa húszéves kávéházi felirónő egy szikláról a mélységbe dobta négyéves kisfiát, majd maga is utána ugrott. — Mindkettőjüknek összeroncsolt holttestét találták meg. Fitz Jozefa búcsúleveléből kiderült, hogy tettét szerelmi bánat miatt követte el.

— **Állást lehet kapni.** A Nemzetnevelés október 15-i számában a következő tanítói, tanítónői és kántortanítói állásokra hirdettek pályázatot. Tanítót keres: Bodrogkeresztúr, Bétapátfalva, Balatoncsehi, Nyírad, Tiszalóc, Zala, Kisvárd. Tanítónőt: Demjén, Alsószőlők, Kémece. Kántortanítót: Kisujbánya (ideiglenes), Bodajk, Pócspetri, Borsosberény, Horpács.

— **Eltűnt a sérült, jelenté a jánosfalmai csendőrség** egy véres verekedés ügyében. Ugy történt a dolog hogy Fodor Ferencet véresre verték azután pedig kerékpárját is elvették. Fodor vonattra ült, betört koponyával, hogy kórházba megy és azóta eltűnt, nem tudják mi lett vele.

A beörö lelopja a motor-kerekparról a segédmotort

Guttman József rőfőskereskedő Szoboszlói ut 4 szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki fűskamrájának lakatját az udvarra behatolás után feltörte s a kamrából a segédmotoros kerék-párjáról leszerelte a segédmotort.

A betörést a reggeli órákban fedték fel. A károsult feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

— **Megalakult az érettségizettek és szakiskolát végzettek Bajtársi Egyesülete.** Az egyesület legfőbb tisztségére az egyesület magisterévé nagy lelkesedéssel Pass László evangélikus espereset választotta meg a nagygyűlés, kinek a bajtársakhoz intézett szavaiból az ifjúság iránti meleg szeretet sugárzott. Az Egyesület vezére dr. Miklóssy Béla lett, ki nem először szerepel, mint vezető az ifjúság életében. I. alvezér Szele Endre, II. alvezér: Kuhár László, nádor: Páczók Ferenc, főkinestáros: P. Józsa Gyula, kinestáros: Bagoly András, kinestárók: Páll István és Szemes Béla, Gyulászék elnök: dr. váradi Borsay Miklós, tagok: dr. Bakos Zoltán, Ladányi László, dr. Németh István, Szalkay József. Számvizsgáló bizottság: dr. Szabó Sándor, Kulesár Dezső, magolcsai Nagy Sándor.

— **Az öngyilkos dr. Horváth Lajos szegedi tanácsnok irodájában rovatcsolást folytatnak.** A szegedi városi tanácsnok öngyilkossága nagy megdöbbenést keltett. Meghasonlott életű, elkeseredett ember volt, kinek az idegei az utóbbi időben felmondták a szolgálót. Hivatali munkáját alberletbe adta egyik alárendelt tisztviselőnek és ezért honoráriumot adott neki. Horváth egyelőre túl van az életveszélyen.

— **Példátlan botrányt rendezett egy napszámosszony a szegényházban, mert fertőtleníteni akarták.** Tóth Julianna debreceni napszámosszony a debreceni szegényházban jelent meg, hogy az inspektorátus átvegye. A bejáratnál megvizsgálták az előírásnak megfelelően a kiküldött hajdúk és mivel úgy találták, hogy elősdiéket tűrt meg a hajzatában, úgy intézkedtek, hogy ebédjét vegyék el és csak akkor adják vissza, ha előbb fertőtleníti magát a városi fertőtlenítőben. — Az ebédet akkor nap megkapta volna és csak másnap délelőtt kellett volna a fertőtlenítésnek alávetni magát. Tóth Julianna igen sérelmesnek találta ezt az intézkedést és szörnyű mérgében rugdosta a hajdúkat, a kezében levő edényt a fejükhez akarta vágni, szidalmazta a jelenlevő orvost és olyan példátlan botrányt rendezett, hogy ie kellett fogni a kezénél és lábánál fogva és úgy távolították el. Kedden délelőt. hatósági közeg elleni erőszak s csunya káromkodás miatt, vallásellenes cselekmény miatt került dr. Jóna Kálmán bíró elé. A tanúk igazolták a vádat és a bíróság a vallomások alapján elítélte Tóth Juliannát tiznap fogházra. Az ítélet ellen hevesen tiltakozott Tóth Julianna és azt mondta, hogy ő: em emlékszik arra, hogy miket beszélt, annyira mérget volt, eszméletlenül viték el a szegényházba.

— **Óskori barlangrajzra bukkantak Németországban,** a bajor határszélen, mely művelődéstörténeti szempontból felbecsülhetetlen értékű. A rajz az Altmühlhlt egyik barlangjának falát díszíti és a rajz egy szarvastehenet ábrázol. Tudósokból álló társaság, beható vizsgálat után megállapította, hogy a rajz valószínűleg a jégkorszak idejéből való, mert ugyancsak az ábrázolási irányzatnak bélyegeit viseli magán, mint amelyeket más jégkori barlangrajzokon kimutattak. Németországban ez az első jégkori barlangrajz.

— **Bartalis tánciskolájában** az új táncanfolyam november hó 3-án este kezdődik. Minden csütörtökön, vasárnap délután és este ötszöveg. Bartalisnál jól megtanul és kitűnően szórakozik. Simonffy uca 1 C. II. emelet.

— **A főmufti hír szerint Olaszországba készül.** Előbb azonban Törökországba megy, ahol Kemál pasával találkozik s segítségét kéri a palesztinai arabok számára. A főmufti már többször hangoztatta, hogy a palesztinai arabok szívesen eszerélnék fel az angol uralmat a török kormányzattal.

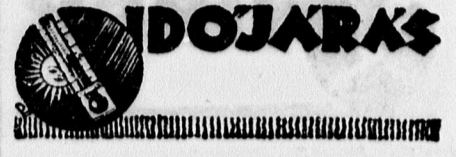
— **Meghalt Turchányi Olga, az első magyar „Vig özvegy”.** A budapesti szanatóriumban tegnap délelben 59 éves korában meghalt Turchányi Olga, egykori ünnepelt magyar primadonna, aki hónapokkal ezelőtt betegedett meg Turchányi Olga mint gyermekszínmű kezdte pályáját, majd 17 éves korában már Krecsányi Ignác budai társulatánál aratott emlékezetes sikereket. Majd a Magyar Színházhoz került. Kimagasló nagy sikere volt a „Vig özvegy” Giavári Hannája. Ráthonyi Akos partnere volt, a híres Lehár operett első címszereplője. 1909-ben Mariházi Miklós színiigazgató felesége lett s ettől kezdve csak férje társulatánál szerepelt. Pár éve szakított végleg a színpaddal s trafikot kapott az Alagut utcában. Ennek a jövedelméből élt, míg súlyos betegsége meg nem támadta s halálát nem okozta.

— **Halálra taposták megvadult lovai Szendrei István szombathelyi amerikai magyart.** Szendrei megakart fekezni a megbokrosodott lovakat, de elesett. Az egyik ló olyan vadul ugrott első lábával a szerencsétlen ember mellé, hogy az nyomban beszakadt és a ló patáját csak a közelben tartózkodó gyermekei tudták nagynehezen a beszakadt mellkasból eltávolítani. — A nyomban kihívott mentők már nem segíthettek Szendrein, aki pár perc alatt ott a helyszínen meghalt.

— **Japánból Amerikába özönlik az arany.** Az Egyesült Államok kereskedelemügyi miniszteriumának hivatalos közléseiből kiténik, hogy Japánból a legutóbbi négy hónap folyamán több arany érkezett az Egyesült Államokba, mint az elmúlt négy évben együttvéve. Ez év júniusától szeptemberéig 138 millió dollár értékű arany vándorolt át a Csendes-óceánon Japánból Amerikába. Kétségtelen, hogy az óriási arany szállítmány Japán nagyarányú hadianyagbeszerzéseinek kiegyenlítésére szolgál.

— **A Népművelési Bizottság ingyenes tanfolyamokat állít fel az írni-olvasni nemtudók számára.** A tanfolyamok rövidesen megkezdődnek, az előadási órák oly időben tartanak (este 5-6 órai kezdettel) amikor az illető egyéne nap elfoglaltságukban már akadályozva nincsenek. A bizottság a jelentkező hallgatókat díjmentesen tankönyv és írószerekkel is ellátja. Irni, olvasni nemtudó alkalmazottja, vagy ismerősének nevét szíveskedjék a bizottság titkári hivatalával (Széchenyi uca 20 szám) közölni s alkalmas módon lehetővé tenni, hogy az illető analfabéta a tanfolyamra mielőbb önként jelentkezzen. Bejelentés, vagy jelentkezés a már jelzett helyen, hétköznapokon délelőtt 9-12 óra között történhetik. Iskoláskivüli Népművelési Bizottság. (Széchenyi uca 20.)

— **Igen fontos a belügyminiszter új körrendelete,** amely úgy intézkedik, hogy a magyar állampolgárság megállapításához és okirati igazolásához szükséges valamennyi okmányt eredetiben kell a kérvényhez mellékelni. Az eredeti okmányokat sem azok közjegyzőileg hitelesített másolata, sem pedig a róluk készült fénykép, illetve fényképmásolat, nem helyettesítheti. — Ugyancsak az eredeti okmányok bemutatását kell a hatóságoknak megkövetelniük a honosításért és visszahonosításért folyamodóktól, nemkülönben azoktól, akik a községi illetőség megállapítását és illetőségi bizonyítvány kiállítását kérik.

Hazánkban a hőmérséklet általában 15-17 fokig emelkedett. Az esti órákban néhány helyen már ködképződés indult meg.

Jóslás: Gyenge légáramlás, több helyen reggeli köd, néhány óras napsütés. A nappali hőmérséklet alig változik. Éjjel a keleti megyékben sok helyen fagy.

— **Akik beleülnek a windsori hercegné fürdőkéjébe.** A baltimori Bidd le uca egyik régi kétemeletes vöröstegelemből épült házát, amelyben a windsori hercegné leányéveit töltötte, múzeumként mutogatják a kíváncsi amerikaiaknak a lehetőség olyan állapotban, amiben akkor volt, midőn a windsori hercegné és anyja ott élt. Ujabbban valóságos járványos divattá fajult, hogy a nézők beleülnek a windsori hercegné egykori fürdőkéjébe. Nemrég az a hír terjedt el, hogy a kád szerencsét hoz és ezért valamit kívánni szokás, mielőtt beleülnek. — Egy jegyepár karonfogva ült a kádba és nem volt hajlandó mindaddig távozni, míg a sajtófényképezők felvételeit nem készítették róluk.

— **A németek erősen támadják a eschekeit** és azt izenik, hogy nem fogják megtorlatlanul hagyni a németek bántalmazását. Cseh rendőrbataliárról írnak a gumibotos akciójával kapcsolatban.

— **Stroschneider feltámadt?** Évekkel ezelőtt Debrecenben és az összes magyar városokban feltűnést keltett Stroschneider Artúr kötélházi szép produkcióival. Azóta az a hír járta, hogy lezuhant és meghalt. Most azonban újra feltűnt Sopronban és elmondta, hogy néhány évvel ezelőtt Maramaroszigeten egy oláh artista elfűrészelte kötéleit, tizenöt méter magasságból lezuhant és eltörtött minden bordája. Egy évig kezelték a kórházakban, közben meghalt édesapja és annak halálhíre okozta az ő „halálát”. Sopronban engedély ügyében járt, rövidesen megkezdte magyar körútrát.

— **Megmérgezték az anarchisták a spanyol miniszterelnököt.** Nagy feltűnést kelt az a hír, hogy Negrint, a spanyol köztársasági kormány miniszterelnökét a múlt héten anaralista merénylők méreggel élték meg. A miniszterelnöknek vasárnap rádióbeszédet kellett volna mondania, melyet már előre nagyfontosságúnak jeleztek. Közvetlenül a beszéd kezdetére kitűzött idő előtt azonban a bemozdó minden magyararát nélkül közölte, hogy a miniszterelnök rádiószózata elmarad. A külföldi újságírók érdeküldni kezdtek s kutatásuk arra a megállapításra vezetett, hogy a miniszterelnök azért nem tudott beszélni a rádióban, mert — megmérgezték. — Az anarchisták már régóta elégedetlenkedtek a valenciai vörös kormány politikájával, amelyet túlságosan mérsékeltnek tartanak. A gyors orvosi közbelépés megmentette a miniszterelnök életét, de napokon keresztül élet-halál között feküdt.

— **Gomb raktáramat** mindenféle színben, dívatban, okvetlen tekintse meg. Sok pénz takarít meg. Horovitz Széchenyi uca 1. szám.

Rongyot tisztát vesz lapunk nyomdájá

Erdélyi hírek

HATVANEZER FÖLDMIVES
A GYULAFEHÉRVÁRI ÜN-
NEPSEGEN

Október 14-én országos ünnepély keretében folyt le a máskor csendesebb körülmények között megünnepelt gyulafehérvári évforduló. Megjelent a teljes román kormány, de ott volt a király, a trónörökös és mindenki, aki számított Romániában, kivéve Maniu Gyulát és Jorga professzor személyes híveit.

Hogy miért maradtak el éppen ezek, arról nem szól a krónika.

Nyilván oka volt sokaknak az elmaradásra, különösen ha arra gondolunk, hogy annak idején Maniu Gyula és társai voltak azok, akik létrehozták ezt a napot. Persze azóta sok minden történt.

Sok minden kisült, így többek között az is, hogy Maniu és Jorgán kívül mások is igényt tartanak arra, hogy ők a román nép földi megváltói.

Híszon a tömeg olyan, de olyan halálatlan és annyira feledékeny.

Hatvanezer falusi parasztot hoztak össze, akik lelkesen ünnepelték a királyt, a kormányt és a regáti urakat...

Bizony, bizony, így mulik el a világ diésősége, felavatták Hora, Kloska és Krikszán emlékművét anélkül, hogy Maniu és Jorga ott lett volna.

Szegény, szegény Maniu, mi lett a te Gyulafehérvári húsz esztendővel ezelőtti emlékeidből. Még meg is szánnánk, ha olyan nagyon nagy okunk nem volna a karörvendezésre.

ROMANIÁBAN EGYELŐRE
NINCS TISZTVEISELŐI KINE-
VEZÉS

Most jelent meg a hivatalos rendelkezés, mely szerint további intézkedésig semmiféle állást be nem töltenek. Az összes megünnepelt állások jövedelmét a hitelkeret tullepése miatt fennforgó költségek fedezetére fogják felhasználni. Tehát az is elérjük, hogy Romániában is túlteng a magas érédekből fennforgó kinevezési hiány...

Hogy fogják ezt ott kibírni? ... No, majd meglátjuk...

EL KELL HINNI,
HOGY MEGVÁLTOZTAK AZ
IDŐK

Az ember alig hisz a szemének. Olvassuk, hogy a baróti volt jegyzőt, bizonyos Chisiu-t a gyengébbek kedvéért meg kell jegyeznünk, hogy ezt az urat annak idején Kiss-nek hívták, lopásért, sikkasztásért, okmány hamisításért három évi dologháza ítélték.

Erre Chisiu úr és négy ügyvédje azonnal fellebbezést jelentett be, éppen csak annyi ideje maradt Chisiu úrnak, hogy szívrohamból vették elő és csak a gyors orvosi beavatkozás hozta ismét eszméletre...

Óh, boldog idők, mikor az efféle apróságokért a kutya senkire se kérte meg a Chisiu urakat...

Ma, ma igen, három évi dologház még Chisiu úrnak se lehet egészen kutya.

EGY, KÉT BUNÓERT NEM
KELL A SZOMSZÉDBA MENNI

A kolozsvári rendőrség detektívjei néhány nappal ezelőtt agyonvert Barzu Joan gyilkosait keresték, természetesen, hogy minden gyanus egyént előszedtek és így került sor egy cigány karavánra is. Sorra vették a romákat és néhány perces motozás már jó eredménnyel járt. Rengeget hamis pénzt találtak náluk és vallásra elmondották, hogy huzamos idő óta folytatják a pénzgártást. Erélyesebb vallásra aztán az is

kisült, hogy a karaván tagjai között bujkált a meggyilkolt rendőr egyik gyilkosa is, Campeanu Stefan.

DOHÁNYBEVÁLTÁSI ARAK
ROMANIÁBAN

Megkezdődött Romániában az ezévi dohány bevéltás, mely a legfinomabb minőségért 70—114 leit, a gyenge minőségűért 12—14 leit fizet kilogramonként, ami két és fél, illetve négy és fél pengőnek felel meg különként elsőrendű minőségűnél, míg gyengébbnél az ötven fillért alig éri el.

MAGYAR NYELVEN HOZOTT
ÍTELET SEMMIS

A Judikatura történetében páratlan esemény történt Kolozsváron. Két cég a kettőjük ügyét választott bíróság elé vitte. Mivel mindkét fél magyar volt, magyar nyelven szerkesztették meg az ítéletet. Az ítéletet betérjesztették a bírósághoz, ahol azzal kezdték, hogy mindjárt kimondták: azt ítélet semmis, mert csak román nyelven kimondott ítélet lehet érvényes.

Tehát nem az igazság a fontos, hanem a nyelv.

1200 VAGON DIÓ VÁRJA
SORSAT

Bukaresti jelentés szerint Romániának ez évben kerekén 1200 vagon dió feleslegje van. Ennyi dió várja, hogy export cikk legyen belőle, hála azonban a nehéz üzleti kapcsolatoknak, egyelőre egy vagon sorsát sem tudják biztosítani.

MÉG A MINTAÉRTÉK-NÉLKÜL
CSOMAGERT IS VÁMOT KELL
KELL FIZETNI

Érthető, hogy nem megy a romániai export, import, hiszen most jelent meg a legújabb finansziós intézkedés, mely szerint ezután Romániában a mintaérték nélküli úgynevezett mintacsomagokért is vámot kell fizetni.

=====

Debreceni statusquo ante izraelita
anyahitközség.

2273/1937. szám.

Meghívás

A Debreceni statusquo ante izraelita anyahitközség 1937 október hó 24-ik napján, vasárnap délelőtt 10 órakor József kir. herceg u. 26. sz. alatti emeleti tanácstermében

VÁLASZTÓ NAGYGYŰLÉST

tart, melyre a hitközség összes választói joggal bíró tagjait ezennel tisztelettel meghívom.

Debrecen, 1937 október 19.

Ungár Jenő sk.
hitközségi elnök

Tárgy:

Főrabbi (anyakönyvezető rabbi) választása. (61. §.)

Alapszabályaink 13. §-ának 1. pontja szerint ezen kérdést a naggyűlés minden tárgyalás kizárásával, szavazással akként dönti el, hogy a közgyűlés javaslata felett „Igen” vagy „Nem” szavazattal szótöbbséggel határoz.

A szavazás csak hivatalos, hitközségi bélyegzővel ellátott szavazólappal szavazatszedő küldöttség kezéhez titkosan történik.

A szavazás délelőtt 10 órakor kezdődik és este 6 óráig tart, azonban a szavazatszedő küldöttség elnöke a zárórát, a szükséghez képest meg is hosszabbíthatja.

Minden választó a hivatalos szavazóhelyiségben kapja kézhez a szavazólapot, melyre sajátkezűleg írja rá a felállított fülkék egyikében az „Igen”, vagy „Nem” szavazatot.

Minden szavazó a meghívóval együtt igazoló jegyet kap, melyet választáshoz köteles magával hozni és azzal személyazonosságát igazolni.

A színházi iroda jelenti:

A nagy közönségsikerre való tekintettel szerdán C) bérletben a

GÖLYASZANATÓRIUM

kerül színre. Nézze meg, igen tisztelt olvasóm, hogy mit művelnek Halassy, a két Jurik, Pogány, Szabó Ernő, Ladányi, Herczegh, Aiszegehy és társai a színpadon. Nem fog unatkozni!

Csütörtökön az

ILLATSZERTÁR

kerül színre. Pénteken „promierbérlet 4. számban” az örökéletű vidéki tanár élet megragadó tragikomédiája, Balázs Sándor irodalmi értékekben sem szűkölködő vígjátéka, a

BIKFIC TANÁR UR

kerül bemutatásra. Szabó Ernő nemcsak a címszerepben mutatkozik be, mint prózai színész, hanem mint prózai rendező is először lép városunk közönsége elé. A női főszerepet Sivó Mária játssza, akinak az idei évadban ez első nagy feladata. Az előadásban a színház egész férfi személyzete részt vesz.

Szombaton délután rendkívül mérsékelt helyárrakkal a tavalyi évad eseményei, Zilahy Lajos grandiózus családi erkölcsdrámája

A SZŰZ ÉS A GÖDÖLYE

kerül színre. Kömívessel, Somlay Juliával, Sivóval a főszerepekben. Először játssza Pedyt Ladányi Ferenc, Istvánt Kamarás Gyula, az öreg inast Szabados Ambrus, Sándorkát Székely A. Külön meglepetése ennek az előadásnak a színészileg egyre jobban kibontakozó Jurik Julesi karakter szerepben.

Vasárnap este egy nagyon izgalmas és érdekes orosz kémoperett a

TATJÁNA

következik, az izgalom mellett sok jó kedvvel, mókával, muzsikával.

=====

A DEBRECZEN sport hírszolgálat

jelenti:

A Bocskai kedden könnyebb edzést tartott. Opata edző meghűlt, beteg, de azért kiment és irányította az edzést. Csak Finta hiányzott, aki Pesten maradt. A B) válogatottba került és megy a tűrára.

A Bocskai vasárnapi műsora még bizonytalan. Folynak a tárgyalások, de sok remény nincsen olyan mérkőzésre, amelyre érdemes volna elmenni.

A Bocskai állítólag óvni akar az Ujpest elleni mérkőzésért. Játékvezetői tévedések miatt. Az első gól is egy szabálytalan tacesdobásból eredt, mikor nem újra kellett volna dobni a tacesot, hanem bírói feldobással juttatni a labdát. Nem szólva a kiálló igazságtalan tizenegyes büntetőrúgról. Az óvásnak — sajnos — semmi sikert nem jósolhatunk — ha be is adják. Játékvezetői tévedés miatt — még ha az bebizonyíthatólag szándékos is lett volna — nem vezet eredményre az óvás.

Az amatőrök vasárnapi debreceni műsora kialakult. Debrecenben a vasutas pályán lesznek a mérkőzések: félégely órákor a Villanygár—DEAC — félhárom órákor DVSC—BUSE. Jó kis műsor kerül terítékre. A két helyi csapat küzdelme is érdekes, a bajnokságot és a javuló DEAC találkozása s a bajnokságra törő DVSC is gólarányt javíthat a BUSE ellen. A BUSE-t még nem is látta az idén a debreceni közönség.

Az elsőosztályú bajnokságban nagy harc lesz a püspökladányi MÁV, DVSC és Villanygár között és öröndetesen feljavult a két nyiregyházi egyesület, az NyKISE és NyTVE is. Veszélyes az MTK, de az NyVSC is kemény csapat

és a karcagi MOVE-val is számolni kell mindenkinek. A Textil, DEAC is sok zavart csinálhat. A leggyengébb most a BUSE, Báthori SE és MVTE.

A II. osztályban is nagy harc várható. Alább közöljük a tabellát, ebből minden megállapítható. A debreceni csoportban a DMTE, Bihari Turul, Klinika, sőt a Derecskei MOVE áll a legjobban, de a DVSC II. még veretlen és most játszik a DMTE és B. Turul ellen. A szabólesi csoportban a Nagykállói SE, Kisvárdai KLE és polgári PIAC folytat nagy harcot, melyik jut be az elsőosztályba. Alább adjuk a tabellákat:

II. osztály, debreceni csoport:

1. DMTE	7	5	1	1	22:10	11
2. B. Turul	6	4	1	1	13: 7	9
3. D MOVE	7	4	1	2	14: 8	9
4. D Klinika	6	4	1	1	11: 9	9
5. DVSC II	4	4	—	—	9: 5	8
6. B újvárosi SC	7	3	—	4	8:15	6
7. DEAC II.	5	1	—	4	5:12	2
8. Villanygy. II.	6	1	—	5	11:20	2
9. BUSE II. (Visszalépett.)						

II. osztály szabólesi csoport:

1. kisv. KLE	7	5	2	—	15: 4	12
2. NSE	5	5	—	—	25: 2	10
3. PIAC	6	4	2	—	14: 5	10
4. NyKISE II	7	4	—	3	17:10	8
5. NyVSC II.	8	4	—	4	19:25	8
6. NyTVE II.	6	3	1	2	9:15	7
7. Ny Előre	6	2	1	3	10:22	5
8. TAG	6	2	—	4	6:15	4
9. Báthori II.	6	1	—	3	2:19	2
10. MTK II. (Visszalépett.)						

Kelet ifjúsági válogatott csapata vasárnap Észak ifjúsági válogatott ellen játszik a következő felállítással: Karikás (Tégláskert), Gál (NyTVE), Bihari III. (DVSC), Maléczi (NyTVE), Juhász (NyTVE), Oláh I. (DVSC), Nábrádi, Csete (DEAC) Ivanics (DEAC) Bodonyi II. (DVSE), Fekete (DEAC), Vékony (DVSE), Gere, Oláh (DVSC).

TERMENTYŐZSDE.

A keszárúpiac üzletellen.

A keszárúpiacban a hangulat gyenge, de az árak alig esőkentek. Csak a búzánál kellett az árakat 5 fillérrel lecsökkenteni. Egyébként minden vonalon a tegnapi árak maradtak érvényben.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.45—20.80, 78 kg 20.75—21.10, 79 kg 21.00—21.30, 80 kilós 21.15—21.40. — Felsőtiszai 77 kg 20.45—20.80, 78 kg 20.75—21.10, 79 kg 21.00—21.30, 80 kg 21.00—21.40, rozs pestvidéki 18.90—19.00, rozsmás származású 19.00—19.20, takarmányárpa elsőrendű 16.50—17.00, középminőségű 15.75—16.25, sörárpa kiváló 21.00—23.00, prima 19.75—20.75, sörárpa 18.50—19.25, zab elsőrendű 16.90—17.00, középminőségű 16.80—16.90, tengeri 14.05—14.15, korpá 12.70—12.85, nyolcas liszt 14.50—15.30.

FERENCVÁROSI SERTESVÁSÁRRA

felhajtottak 299 darab sertést. Vásári állományból 150 darab angol hússertés. Árak: prima szedett sertés 107—108, silány 98—102 fillér különként, exportzsír márkázott 164 fillér. A Irányzat változatlan.

LÓ- ÉS SZARVASMARHAVÁSÁR.

A tegnapi napon megtartott lóvásárra felhajtottak 467 darab lovat, ebből elkelt 84 darab. Árak: vágóló 85—185 pengő darabonként, silány igásló 90—195 pengő, közepes igásló 160—280 P. j óigásló 300—500 pengő, kocsiló 500 pengő és azon felül. Irányzat lanyha. Szarvasmarhát felhajtottak 2013 darabot, elkelt 860 darab. Árak: élősúlyban, különként, jó minőségű vágómarha 55—60 fillér, közepes minőségű vágómarha 45—55 fillér, silány 35—45 fillér, borjú 65—105 fillér, növendékmarha 50—70 fillér, tinó, ökör 70—82 fejstehén darabonként 250—600 P. — Irányzat élénk.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekből is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók. Jelíges hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít.

Alkalmazást nyer férfi

LAPÁRUSITÓK LEHETŐLEG IGAZOL VANNYAL ELARUSITÁSHOZ ÉS KEZBESÍTÉSHEZ FELVÉTELEK. KERÉKPÁROSOK S KERÉKPÁROSOK S KERÉKPÁROSOK NI TUDÓK ELÖNYBEN. JELENTKEZÉS DELUTAN 3-TOL A „DEBRECZEN” CIMU LAP KIADÓHIVATALBAN. JOZSEF KIR. HERCEG UCCA 1. SZ.

Jól fejő bojlárt, notlent, bent-kosztost keresek azonnali belepesre tejjazaságban. Cim a kiadóhivatalban. 1987 vv

Igáskocsi otlent, bent-kosztost keresek azonnali belepesre, homoki gazdaságba. Cim a kiadóhivatalban. 1988 vv.

Cipőszakmában járatos urak írásbeli ajánlatukat adják be a kiadóba „Agilis” jelíggel. 472 10. 21

Szabósegédet, kézimunkást, azonnal felvesszék, Tóth, Piac ucca 63. 969

Kerékpározni tudó kifizetőt, pékségbe felvesszék, Nyil ucca 79. szám. 766

Fűszerüzletbe kifizető, vagy tanuló felvétetik, Czabán, Cegléd ucca 22. 765

Kifizető felvesszék Huray Irógep-üzem, iparkamara. 762

Kifizetőt, jó családból felvétetik, biciklizni tudó előnyben, Vass Gyula, Piac ucca 6. szám. 761

Fémcsiszoló-segéd felvétetik, Rác, Halköz. 754

Ügyes kifizetőt felvétetik, Kálvin tér 15., fűszerüzlet. 738

Alkalmazást nyer nő

Perfekt szakácsnőt keresek, október 15-ére, vidéki gazdaságba, jó és hosszú bizonyítványokkal. Cim a kiadóhivatalban. 38

Gyermek mellé keresek magános nőt, vagy iskolamentes leányt. Jelentkezni lehet délután 4-5 óra között, Rothermere u. 41., kapualatt balra 758

Ügyes kifizetőt, angol munkához felvesszék Gelbmann szalon Pásti ucca 2. szám. 757

Gyakorlott segédleányt felvesszék Benedek, Batthyány ucca 1. szám. 772

Fűszerüzletbe kiszolgálóleány felvétetik, aki rőfös üzletben volt előnyben részesül, Czabán, Cegléd ucca 22. 764

Perfekt himzőnök, toledozók je lentkezzenek Piac ucca 59. szám, II. em II. lépcső. 755

Gyakorlott kiszolgálóleány felvétetik, pékségbe Homok u. 3. szám. 743

Perfekt szakácsnő, ki önállóan dolgozik felvétetik, Pannonia étkezde, Piac ucca 42. 749

Alkalmazást keres nő

Becsületes jómegjelenésű munkaszerező, elvált fiatalasszony ajánlkozik háziasszonyként, gyermekgondozónőként, esetleg idősebb házaspárhoz háziasszony támaszának, vidékre is megy Cim a kiadóban. 746

Ajánlat

Kilós és méteres maradék nagy választékban es nyíhetetlen olcsó árban. József kir. herceg ucca 2. sz. kaphatók. 1974 10. 20

Bontásból származó tegla s cserep ajtók es ablakok kaphatók. Ferenc József ut 32., mérnöki iroda. 574 10 24

Tükrök előszoba, turdószoba, varró szalonokba, hibás tükrök uja öntése, üvegiszolás, üvegezés Sinkovits, Nagyvárud u. 15. sz. (Telefon: 22-96) 866 vv

Ciánóztasson bizalommal - CSALA ciánózó vállalattal, Rákóczi ucca 9. telefon. 14-27. sz. 329 11. 1

Szabaduljon meg nyári archibáitól egyéniségének megfelelő s nem túltreklámozott szavatolt arkozmetikumok által. Földes. Vigmozinál.

Poloskairtás, ciángázzal, zsiszkelelntést felelősséggel vállalom, Kiss Zoltán, Kigyó ucca 5. 419 11 15

Varrógép, kerékpár, vétel, eladás, csere, kölesönzés, javítások. Varrógéprezsek. Használt varrógépek is kaphatók. Eisenberger Csapó ucca 101. 1978 vv

Sírkövek műköből, gránitból, homokkőből legolcsóbban beszerezhetők a Debreceni Műkögyár Rt. - Fűrdő ucca 2. szám alatti telepén. 26+

LELA zománcműhelyek a leg tökéletesebben sütnek, főznek, szénfűtésre is alkalmas, felelősséggel készíti: Levensik Lajos tűzhelyüzeme, Árpád tér 17. 87+

Dégenfeld téri trafikbódé eladó. Értekezni: Péterfia 30. 739

Teljes ellátás

Kellemes lakás rinom koszt, Hungaria penzióban, szobák napokra és hónapszámra. Ferenc József út 59. sz. telefon: 23-39 szám. 949 10. 1

Oktatás

Zongorázók figyelmébe. Gyakorlat, oktatás olcsón. Timár ucca 52., I. em. jobbra. 233

Élelmiszer ital

Fokajvidéki termelői borpincét létesíttem. Különö zamatú olcsó borokat árúlok, Honvéd ucca 31. szám. 304 11. 12

Zóna reggelit adok 20-tól kezdve reggel 8-10 óráig, Bajusz bácsi, Vár ucca 2.

PIACI ÁRAK

ELŐBAROMFI ÁRAK:
Liba s. drb 4.00-5.50 Tyúk párja 4.00-5.00
Liba k. kg 1.40-1.60 Jérece párja 3.10-3.80
Kacsa s. drb 1.80-2.30 Csirke párja 1.00-3.00
Kacsa k. kg 1.10-1.20 Tojás drb 0.07-0.08
Káppan és csirke Tojás kilója 1.50-1.60
kilója 1.00-1.10

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:
Alma kilója 0.50-0.65 Szőlő kilója 0.20-0.55
Apró alma 0.20-0.36 Dió kilója 0.55-0.65
Körte kilója 0.40-0.60 Citrom drb 0.07-0.12
Birsalma kg 0.60-0.80

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:
Vereshagyma 0.10-0.14 Zöldbab kilója 0.40
Fokhagyma 0.40-0.60 Borsó literje 60 fillér,
Tök drb 0.10-0.30 Csöves borsó kg 28-30
Burgonya Ugorka drb 0.02-0.06
rózsa kilója 0.07-0.08 Spenót s sóska esomója
vegyes kilója 0.04-0.06 0.02-0.03
Fejeskáposzta 0.12-0.20 Saláta fejenként 0.03-0.5
Kelkáposzta 0.08-0.20 Zöldhagyma es. 0.05-0.8
Savanyúkáposzta Gomba esom. 0.06-0.8
kilója 0.26-0.30 Paradicsom kg 0.10-0.12
Kartfiol dr 0.12-0.40 Paprika 100 drb
Kalarábé drb 0.02-0.05 0.30-0.50
Petrezselyem sárgarépa Zöldtengeri csöve
esomója 0.08-0.14 0.02-0.03
Bab. száraz kg 0.24-0.28

Fajalmák, kaphatók. Ungvár ucca 4. (pavillon lakatya mellett) új villában). 753

Tüzelő anyagok

Saját érdekében most szerezz be közszenzükséglet. 100 kg. 2.60 P. - Grünfeldnél, Hatvan 21. 1549, 11. 3.

Bútor

Dióhálok, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezés, irodaberendezés, szeszionok, minden elképzelhető ingóságok eladása, vétele Dégenfeldtér 6. szám. 1324 11. 3.

Modern háló, ebédlő, hármaszekerény, bőrgarnitúra, asztalok, székek, konyhaberendezés eladók - Hatvan ucca 18. 759

Elköltözés miatt eladó szekrény, ág, konyhabútor, s mosdó, állvány, Kosuth ucca 22. II. 750

Egy szép jókabban tartott tete háló eladó. Sámsoni út 29. szám. 740

Autó, motor kerékpár

Balilla, négy ajtós, csukott, kifogástalan állapotban azonnal eladó Hungaria Hunyadi ucca 11. 756

Chevrolet négyhengeres teherautó széjjel szedve, darabon kent eladó. Bónis, Hatvan ucca 31. 1435 10. 28.

Atadó üzlet vendéglő

Központban legjobb helyen fűszerüzletes ház olcsón eladó. Értekezni lehet: Maróthy György ucca 2. szám. 1339 vv

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Megosztanám, főtéren levő szalonomat elsőrangú francia szobával. Fűzős, vagy kalapszalonnal. Cim a kiadóban. 763

Kiadó lakás egyszobás

Egy szoba, előszoba, konyha, spájz bol álló szép lakás kiadó. Erzsébet ucca 26. 2001 10. 15

Modern egy szoba, előszoba, s konyha, spájzos lakás, november elsejére kiadó. Csapó ucca 25. 734

Egy szoba, nagy előszoba, konyha kiadó, november 1 vagy 15-ére, Bercsényi ucca 40. szám. 767

Kiadó lakás háromszobás

Háromszobás, komfortos lakás, központban atadó. Értekezni lehet: Deák Ferenc ucca 13. 748

Kiadó lakás kétszobás

Kétszobás modern fürdőszobás lakás, november elsejére atadó. Teeki ucca 77. 768

Lakást keres

Olasz tanár lakást és ellátást keres, uri családnál. Ajánlatokat: „Olasz” címre a kiadóba. 745

Butorozott szoba

Különbejárattú butorozott szoba, előszobával kiadó, Hatvan ucca 16. 752

Vegyés

Salgótarjáni „Perpetuum” tolytougó samottal béelt vaskályha eladó. A kiadóhivatalban vv

Grafológus múlt, jelen, jövőről felvilágosít. Tanácsot ad. Széchenyi ucca 43. 705

Ingóság eladás

Nyolc lyuku használt Zephir kályha nagyon olcsón eladó. Domokos Lajos u. 6. 1007

Gömb esillár 10.- pengőért eladó. Üzletbe, irodába, ebédlőbe alkalmas. Domokos Lajos ucca 6. 1009

Egy egészen új porzivógép és egy kifizető eladó. Kálvin tér 5., udvarban. 771

Épületbontásból cseretégla, ajtók ablakok gerendák, deszkák, s hajópadlók tetőlemezek falkötővasak eladók. - Rothermere ucca 31. 770

Samottal béelt vaskályha, összekapható vaságy, fürdőkád eladó. Bundi ucca 9. szám. 741

Perzsaszőnyegek, megbízásból olcsón eladók. Szőnyegklinika, Simonffy ucca 7. 760

Eladó házhely

Közelműves villatelek! 25 éves adókedvezményvel, Simonyi út mentén, megállóhoz közel rendkívül előnyös ár és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön átvállalásával eladók - felvilágosítást ad: délután 5-7 óráig dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy utca 12. 1575, vv

Eladó ház

Adomentes jól jövedelmező, szép lakóház eladó. Megbízott: Fahidi, Telefon 24-18. 1812 11. 3.

Jól jövedelmező kisebb bérház, Petőfi tér 6., eladó. Értekezés ugyanott. 703

Felelős szerkesztő: PÁLFY JOZSEF. Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.